

**Záznam z verejného prerokovania návrhu Programu starostlivosti
O Chránené vtáčie územie Chočské vrchy na roky 2019 — 2048, konaného
dňa 15.11.2018 od 9:00 vo veľkej zasadačke Mestského úradu Ružomberok,
Nám. Andreja Hlinku 1, 034 01 Ružomberok.**

Prítomní: podľa priloženej prezenčnej listiny

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „OÚ Žilina, OSŽP“), ako príslušný orgán ochrany prírody, v súlade s §54 ods. 20 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, oznámil listom Č. OU-ZA-OSZP1-2018/040294-002/Roj zo dňa 26. 10.2018 dotknutým obciam, známym vlastníkom, správcom a nájomcom dotknutých pozemkov a dotknutým orgánom štátnej správy prerokovanie návrhu Programu starostlivosti o Chránené vtáčie územie Chočské vrchy na roky 2018-- 2049.

Verejné prerokovanie otvoril a viedol Ing. Rojik, PhD., OÚ Žilina, OSŽP. Úvodom privítal všetkých prítomných a stručne oboznámil o predmete tohto verejného prerokovania.

Následne Ing. Majko, riaditeľ odbornej organizácie, resp. spracovateľ materiálu Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky, Správy TANAP, odprezentoval návrh Programu starostlivosti o Chránené vtáčie územie Chočské vrchy na roky 2019-2048.

Ing. Rojik poďakoval Ing. Majkovi za odborný výklad a otvorenie diskusie k prerokovávanému materiálu. Zároveň informoval, že viaceré písomné pripomienky boli ku dňu verejného prerokovania na OÚ Žilina, OSZP doručené. Upovedomil prítomných, že v prípade záujmu môžu akékoľvek pripomienky podať na predloženom tlačive.

V diskusii sa prvý prihlásil p. Chovan - PS Kvačany - poukázal na výjazdové zasadnutie vlády v Tatranskej Javorine, na ktorom sa nešila aj problematika ochrany prírody a vlastnícke vzťahy. Je tu významný rozpor medzi zákonmi - zákonom o ochrane prírody a krajiny a zákonom o lesoch.

Ďalej sa v diskusii pýtal p. Jakoby (Jasenová), či je platný výnos MŽP SR z roku 2004. V k. ú. Jasenová sa podľa údajov Národného lesníckeho centra nachádzajú aj pozemky, ktoré by mali byť mimo územia európskeho významu. Napríklad časť Kunovo je mimo územia európskeho významu. Výnos z roku 2004 nebol revidovaný a Ing. Majko odpovedal, že je problém s prekryvmi medzi dokumentáciou ochrany prírody a Národným lesníckym centrom.

Starosta obce Lúčky poukázal na skutočnosť, že ma schválený územný plán Zmeny a doplnky č.1 a napriek tomu sú od stavebníkov požadované vyjadrenia EIA a bolo by potrebné tieto stanoviská vyžadovať len k stavbám v extraviláne. Lokalita IBV Borové je súčasťou CHVÚ Chočské vrchy, aj keď v súčasnosti predstavuje intravilán. Ing. Šubjak, zástupca Strednej odbornej školy Ivanka pri Dunaji, uviedol nasledovné: stručne prítomných oboznámil o spôsobe využívania územia, nakoľko rybníky obhospodarujú.

Zástupca urbáru Lisková sa zaujímal ako sa monitoruje výskyt druhov vtákov, ktoré sú predmetom ochrany v CHVÚ Chočské vrchy. Ing. Majko odpovedal, že monitoring je vykonávaný pomocou fotopascí. Zástupca urbáru Lisková sa tiež pýtal, či majú byť ako vlastníci pozemkov informovaní o umiestnených fotopasciach a na ochranu osobných údajov, v prípade fotodokumentácie vlastníkov. Ing. Majko odpovedal, že osoby by boli identifikované len v prípade, ak by spáchali trestný čin a fotopasce sú umiestňované najmä v blízkosti druhov, ktoré sú predmetom ochrany v CHVÚ.

Zástupca urbáru Valaská Dubová p. Bekeš - poukázal na pohyb zahraničných vedcov v jarnom období po pozemkoch ich urbáru v súvislosti s výskumom. Tento výskum bol ale riešený v spolupráci s riaditeľstvom ŠOP SR Banská Bystrica. nie so Správou TANAP-u.

Poľovné združenie Prosečné sa pýtalo aký je zmysel sedenia, či ešte majú dávať pripomienky a či dodatočné pripomienky budú mať zmysel. Zároveň by požadovali posúdenie Programu starostlivosti o CHVÚ aj akademickou obcou, na čo im bolo odpovedané, že pripomienky k Programu starostlivosti môžu dávať do 26.11.2018 a tie budú následne vyhodnotené ŠOP SR Správou TANAP-u a relevantne zapracované do programu starostlivosti.

Urbár Liptovská Sielnica - poukázali na rozpory medzi podkladmi pre PPA a podkladmi ochrany prírody.

Urbár Lúčky - dochádza k rozpadu smrečín, vtáčie územie sa možno z toho dôvodu zruší.

Damián Dičák, Stredoslovenská energetika - distribúcia sa pýtal na spoluprácu pri výstavbe nových a rekonštrukcií starých elektrických vedení. Ing. Majko, odpovedal, že budú mapované úhyny na jednotlivých vedeniach a následne dopĺňané ochranné opatrenia.

Starosta obce Prosiek sa pýtal na výruby na lúkach a pasienkoch v extraviláne obce.

Obec Kalameny - starosta, či je nutná EIA, nemajú vypracovaný územný plán a CHVÚ má hranice hneď za intravilánom, čo obmedzuje rozvoj obce. Ing. Majko odpovedal, že na rekonštrukcie sa EIA nevyžaduje. EIA bude nutná len pri investičných zámeroch, ktoré majú výrazný vplyv a menia charakter územia.

Ing. Šubjak poukázal aj na návrh preferovania chovu dravých druhov rýb na rybníkoch (tabuľka č. 17 na strane 24). K tomu holo na prerokovaní uvedené, že obhospodarovateľ rybníka bude v prípade záujmu môcť participovať (aj finančne) ako partner Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky pri plnení tohto opatrenia, resp. aktivity.

Všetky podané pripomienky holi na prerokovaní prekonzultované so spracovateľom návrhu programu starostlivosti a s prítomnými zástupcami sekcie ochrany prírody, biodiverzity a krajiny Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR). RNDr. Durkošová (MŽP SR) ocenila konštruktívne pripomienky prítomných subjektov a zároveň holo umožnené osloveným subjektom podávať pripomienky do 26.11.2018 na Okresný úrad Žilina. Uviedla tiež, že návrh programu starostlivosti bude na MŽP SR dopracovaný (podľa vznesených pripomienok) následne a predložený na ďalšie schvaľovacie konanie (v decembri 2018 v rámci ministerstva a následne v roku 2019 na rokovanie vlády Slovenskej republiky).

Záverom RNDr. Durkošová poďakovala prítomným za aktívnu účasť na verejnom prerokovaní a ukončila ho.

Zapísal: Ing. Filip Rojik, PhD., OÚ Žilina, OSŽP

Pripomienky k návrhu Programu starostlivosti o Chránené vtáčie územie Chočské vrchy na roky 2019 – 2048
/prerokovanie dňa 15.11.2018 v Ružomberku/

Pč.	Subjekt	Pripomienka	Vyhod.¹	Spôsob vyhodnotenia²	
1	Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., Radničné námestie 8, Banská Štiavnica	1. Odstupujeme a poverujeme SVP, OZ Piešťany, priamym vybavením a našim zastupovaním na predmetnom rokovaní.	A	Berieme na vedomie	Bez zmeny PS
2	Lesy SR, š. p. Námestie³ SNP 8, Banská Bystrica	<p>2. Kap. 1.6.3.1.4. Definovanie stavu druhu tetrov hlucháň v CHVÚ Chočské vrchy</p> <p>V texte sa uvádza: „<i>Hlavným problémom je ubúdanie vhodných biotopov spôsobené úbytkom starých rozvoľnených porastov s dostatkom čučoriedky.</i>“</p> <p>Žiadame doplniť na základe čoho je v texte uvedené toto tvrdenie, keďže v kapitole 1.7. v tabuľke 35 je uvedené zastúpenie porastov starších ako 80 rokov 42,6 % a v kapitole 2.3.2.2. sa v texte uvádza, že v EFP2 je výmera porastov starších ako 80 rokov dokonca až 57,4 %.</p> <p>V prípade, že nebudú doložené relevantné podklady k uvedenému tvrdeniu, žiadame text upraviť a uviesť skutočné dôvody znižovania stavu hlucháňa, ak sú známe.</p>	A	<p>Údaje uvedené v pripomienke Lesov SR o celkovom podiele lesov nad 80 rokov (42,6 % podľa tab. č. 35), ako aj vysokom zastúpení porastov nad 80 rokov v EFP2 vymedzenom o. i. na hlucháňa hôrneho, sú správne. Pri úprave návrhu Programu starostlivosti o Chránené vtáčie územie Chočské vrchy na roky 2019 – 2048 (ďalej „PS o CHVÚ“) bol ešte spresnený údaj o zastúpení lesov nad 80 rokov v EFP2 (82,4 %).</p> <p>Celý EFP2 (2 069,52 ha) je v 5. stupni ochrany (viditeľný prekryv aj v mapovej prílohe č. 6.4 a 6.5.1), Tvorí ho NPR Choč, NPR Prosiecka dolina, NPR Kvačianska dolina a časť NPR Suchá dolina, t. j. územia bez lesohospodárskej činnosti. NPR Choč a NPR Suchá dolina sú posledné refúgiá hlucháňa hôrneho v tomto pohorí a vysoký podiel zastúpenia porastov nad 80 rokov a bohatá druhová rozmanitosť CHVÚ Chočské vrchy je v tomto EFP výsledkom dlhodobej bezzásahovosti.</p> <p>Text „<i>Hlavným problémom je ubúdanie vhodných biotopov spôsobené úbytkom starých rozvoľnených porastov s dostatkom čučoriedky</i>“ bol doplnený nasledovne „<i>Hlavným problémom je ubúdanie vhodných biotopov spôsobené úbytkom starých rozvoľnených porastov s dostatkom čučoriedky v častiach CHVÚ Chočské vrchy mimo 5. stupňa ochrany , ako aj veterné disturbancie (spôsobené najmä viaccgeneračným veľkoplšným pestovaním smreka). Následné spracovanie veľkoplšných vývrátisk, a premnoženie podkôrneho hmyzu, vedí k odlesneniu pôvodných tokanísk lesných kurovitých vtákov a zániku ich biotopov. Vzhľadom na súčasnú dynamiku odumierania smrekových porastov v území Chočských vrchov predpokladáme v najbližších decéniách výrazný pokles výmery porastov nad 80 rokov“.</i></p> <p>Je tiež potrebné zdôrazniť, že potravné biotopy hlucháňa hôrneho sú v EFP3, ktorý</p>	PS o CHVÚ upravený podľa vyhodnotenia pripomienky

¹ A – akceptovaná, ČA – čiastočne akceptovaná, N - neakceptovaná

² ŠOP SR – Správa TANAP a odbor ochrany prírody MŽP SR

³ Všetky pripomienky Lesov SR, š. p., sú zásadné

			<p>má výmeru 971,91 ha, z toho 568,16 ha je v 1. stupni ochrany, 361,38 ha je v 2. stupni, 23,03 ha v 3. stupni a 19,33 ha je v 5. stupni ochrany. V tomto EFP 3 je podiel lesov nad 80 rokov 38,2 %. Tieto číselné údaje boli doplnené do 1. odseku časti 2.3.2.3.</p> <p>Na základe pripomienky bol do časti PS o CHVÚ v časti 1.6.3.1.4 (do 2. vety pod tab. č. 13 PS o CHVÚ) doplnený text, vrátane odkazu na webové sídlo: „V lokalitách s pôvodným výskytom hlucháňa hôrneho - Eliáš, Čremošné, Holica, v Pozemkovom spoločenstveS Prosečné, ktoré je zapísané v Zozname poľovných oblastí a lokalít: T 11, vplyvom intenzívnej lesohospodárskej činnosti došlo zániku vhodných biotopov a vymiznutiu druhu. (http://www.mpsr.sk/index.php?navID=2&navID2=2&slID=37&id=6083).“</p> <p><i>Všeobecná poznámka: pri úprave PS o CHVÚ došlo k zjednoteniu používania názvu druhu Tetrao urogallus na hlucháň hôrny.</i></p>	
		<p>3. Kap. 1.6.3.1.6., kap. 1.6.3.1.7., kap. 1.6.3.1.8. V týchto kapitolách sa v texte tiež uvádza negatívny vplyv ubúdania starých porastov. Žiadame doplniť na základe čoho sú v texte uvedené tieto tvrdenia, keďže v kapitole 1.7. v tabuľke 35 je uvedené zastúpenie porastov starších ako 20 rokov 42,6 %. V prípade, že nebudú doložené relevantné podklady k uvedenému tvrdeniu, žiadame z textu tieto tvrdenia odstrániť.</p>	<p>ČA</p> <p>V časti 1.6.3.1.6 (žlna sivá) je v 2. odseku uvedené: <i>„Napriek tomu, že rozloha biotopu je dostatočne veľká a stabilná pre dlhodobé prežívanie populácie žlny sivej, jeho kvalita sa za posledné roky zhoršila - v dôsledku vetrových kalamít a kalamít podkôrneho hmyzu sa mení charakter a štruktúra lesa, dochádza k výrubu starých porastov s hniezdnymi možnosťami pre žlnú sivú. Ďalším negatívom je zníženie počtu mravenísk v posledných rokoch“.</i></p> <p>V časti 1.6.3.1.7 (kuvik kapcavý) je v 2. odseku uvedené: <i>„Rozloha biotopov je ešte pravdepodobne dostatočne veľká na prežívanie druhu, ale za posledné roky klesá. Aj kvalita biotopu sa zhoršila. Predovšetkým v dôsledku vetrových kalamít a kalamít podkôrneho hmyzu sa výrazne mení charakter a štruktúra lesa, dochádza k výrubu starých porastov s hniezdnymi možnosťami pre kuvika kapcavého. Z dôvodu riešenia kalamitnej situácie (spracovanie kalamity) sú lesné porasty zaťažené rušením a zhoršovaním kvality biotopov pri lesopestebných prácach (pohyb, hluk, chemické látky, imisie atď.).“... a „Nepriaznivo sa prejavili najmä vplyvy na biotopy v dôsledku ubúdania starších lesných porastov a vplyvy súvisiace s lesným hospodárením (spracovanie kalamít, ťažba a pod.)“.</i></p> <p>V časti 1.6.3.1.8 (kuvičok vrabčí) je v závere uvedené: <i>„Stavy kuvika sa javia ako stabilné, avšak výrazné ubúdanie starších lesných porastov v dôsledku prírodných a antropických činiteľov predstavuje určité zhoršenie hniezdných a potravných biotopov do budúcnosti“.</i></p> <p>Uvedené druhy vtáctva sa vyskytujú nielen v EFP2 s najvyšším podielom porastov nad 80 rokov, ale predovšetkým v EFP4, kde je podiel týchto porastov 57,5 %.</p> <p>Pre zosúladenie textu bolo do časti 1.6.3.1.7 (kuvik kapcavý) pôvodný text nahradený textom: „Stavy kuvika sa javia ako stabilné, avšak výrazné ubúdanie starších lesných porastov v dôsledku prírodných a antropických činiteľov predstavuje určité zhoršenie hniezdných a potravných biotopov do</p>	<p>PS o CHVÚ upravený podľa vyhodnotenia pripomienky</p>

		<p>4. Kap. 1.6.3.4.1. Osobitné záujmy u druhu sokol sťahovavý</p> <p>V texte sa uvádza: „Menšia, jadrová časť týchto zón ochrany okolo hniezdísk sokola sťahovavého vyžaduje ponechanie porastov bez zásahu po predchádzajúcom individuálnom posúdení.“</p> <p>Vo vyhláške č. 26/2011 Z. z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Chočské vrchy (ďalej len „Vyhláška“) sa za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany považuje vykonávanie mechanizovaných prác pri hospodárení v lese okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností pri ochrane lesa alebo vykonávanie rekultivácie pozemkov v blízkosti hniezda orla skalného od 15. marca do 31. júla a sokola sťahovavého od 1. apríla do 30. júna, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia.</p> <p>Citovaná požiadavka je nad rámec vyhlášky, preto ju žiadame z textu vypustiť.</p>	<p>„budúcnosti“. Vyššie uvedené hodnotenie vychádza z monitoringu a pozorovania ŠOP SR.</p> <p>Predmetný text v časti 1.6.3.4.1 „Konflikt pri vytváraní takýchto zón je však riešiteľný vhodnou a včasnou formou komunikácie zainteresovaných, keďže na väčšine z plochy takýchto zón okolo hniezdísk sa požaduje len posunutie termínov lesného hospodárenia do obdobia mimo hniezdneho obdobia. Menšia, jadrová časť týchto zón ochrany okolo hniezdísk sokola sťahovavého vyžaduje ponechanie porastov bez zásahu po predchádzajúcom individuálnom posúdení. V prípade, že takéto porasty sú v rubnej dobe a opatrenia nie sú plánované v programoch starostlivosti o lesy (PSL), je potrebné využiť aj finančné nástroje podľa zákona č. 543/2002 Z. z. „bol upravený tak aby bol v súlade s textom v kapitole č. 2.3.1.1: „Konflikt môže nastať v prípade vymedzenia ochranných zón okolo hniezdných stromov, ktoré po individuálnom posúdení vyhlasuje orgán ochrany prírody rozhodnutím. V prípade, že takéto porasty sú v rubnej dobe a opatrenia nie sú plánované v PSL, je potrebné, aby sa na náhradu za obmedzenia vyplývajúce z ponechania časti porastu využili aj finančné nástroje podľa zákona č. 543/2002 Z. z.“</p> <p>Citácia z vyhlášky MZP SR č. 26/2011 Z. z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Chočské vrchy, je správna. Vo vyhláške je tiež uvedené, že obmedzenie výkonu činností sa určí každoročne do 31. októbra. V predmetnom opatrení ide o vyhlasovanie ochranných zón okolo hniezdísk sokola sťahovavého, ktoré je v CHVÚ veľmi účinnými nástrojmi na ochranu hniezdísk (táto vyplýva z podmienok druhovej ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“), ako je uvedené v poslednom stĺpci tab. č. 38.</p> <p>Ochrannú zónu vyhlasuje okresný úrad (OÚ) na základe kompetencie vyplývajúcej z § 68 písm. g) zákona č. 543/2002 Z. z. alebo na základe kompetencie vyplývajúcej z § 68 písm. j) zákona č. 543/2002 Z. z.</p> <p>Ak v dôsledku vyhlásenia ochrannej zóny dôjde k obmedzeniu bežného obhospodarovania, vlastník alebo nájomca pozemku si môže uplatniť náhradu podľa § 61 zákona č. 543/2002 Z. z.</p> <p>V priebehu správneho konania vyhlasovania ochrannej zóny za účasti OÚ, miestnych organizačných jednotiek ochrany prírody a vlastníkov pozemkov sú na základe dohody určené konkrétne podmienky ochrany hniezdnej lokality.</p> <p>Odhady finančných prostriedkov za náhrady boli zohľadnené v realizačnej aktivite - v tab. č. 39.</p> <p>Populácia sokola sťahovavého v CHVÚ Chočské vrchy sa uvádza v počte 5-8 párov, pre tento druh ochranné zóny neboli vyhlásené, nakoľko špecifická konfigurácia terénu v blízkosti evidovaných hniezd umožnila ich prirodzenú ochranu pred možnými antropickými vplyvmi a vzhľadom na pestré drevinové zloženie prevažne ochranných lesov neboli porasty doposiaľ postihnuté vetrovou a podkôrnikovou kalamitou. Táto situácia sa môže v budúcnosti zmeniť.</p>	<p>PS upravený podľa vyhodnotenia pripomienky</p>
--	--	---	--	---

		<p>5. Kap. 1.6.3.4.2. Osobitné záujmy u druhu orol skalný</p> <p>V texte sa uvádza: „Menšia, jadrová časť týchto zón ochrany okolo hniezdísk orla skalného vyžaduje ponechanie porastov bez zásahu.“</p> <p>Vo vyhláške č. 26/2011 Z. z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Chočské vrchy (ďalej len „Vyhláška“) sa za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany považuje vykonávanie mechanizovaných prác pri hospodárení v lese okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností pri ochrane lesa alebo vykonávanie rekultivácie pozemkov v blízkosti hniezda orla skalného od 15. marca do 31. júla a sokola sťahovavého od 1. apríla do 30. júna, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia.</p> <p>Citovaná požiadavka je nad rámec vyhlášky, preto ju žiadame z textu vypustiť.</p>	<p>ČA</p> <p>Ako v pripomienke č. 4. Predmetný text v časti 1.6.3.4.2 „Konflikt pri vytváraní takýchto zón je však riešiteľný vhodnou a včasnou formou komunikácie zainteresovaných, keďže na väčšine z plochy takýchto zón okolo hniezdísk sa požaduje len posunutie termínov lesného hospodárenia do obdobia mimo hniezdneho obdobia. Menšia, jadrová časť týchto zón ochrany okolo hniezdísk orla skalného vyžaduje ponechanie porastov bez zásahu. V prípade, že takéto porasty sú v rubnej dobe a opatrenia nie sú plánované v PSL, je potrebné, aby sa na náhradu za obmedzenia vyplývajúce z ponechania časti porastu využili aj finančné nástroje podľa zákona č. 543/2002 Z. z.“ bol nahradený textom:</p> <p>„Konflikt môže nastať v prípade vymedzenia ochranných zón okolo hniezdných stromov, ktoré po individuálnom posúdení vyhlasuje orgán ochrany prírody rozhodnutím. V prípade, že takéto porasty sú v rubnej dobe a opatrenia nie sú plánované v PSL, je potrebné, aby sa na náhradu za obmedzenia vyplývajúce z ponechania časti porastu využili aj finančné nástroje podľa zákona č. 543/2002 Z. z.“</p> <p>Odhady finančných prostriedkov za náhrady boli zohľadnené v realizačnej aktivite - v tab. č. 39.</p> <p>Populácia orla skalného v CHVÚ Chočské vrchy sa uvádza v počte 5-8 párov, pre tento druh ochranné zóny boli vyhlásené len v jednom prípade, nakoľko by prebiehajúce hospodárske práce ohrozovali úspešné vyvedenie mláďat orla skalného. V ostatných prípadoch registrovaných hniezd orla skalného, špecifická konfigurácia terénu umožňuje ich prirodzenú ochranu pred možnými antropickými vplyvmi a vzhľadom k pestrému drevinovému zloženiu prevažne ochranných lesov neboli porasty doposiaľ postihnuté vetrovou a podkôrnikovou kalamitou. Táto situácia sa môže v budúcnosti zmeniť.</p>	<p>PS upravený podľa vyhodnotenia pripomienky</p>
		<p>6. Kap. 1.6.3.4.3. Osobitné záujmy u druhu výr skalný</p> <p>V texte sa uvádza: „Menšia, jadrová časť týchto zón ochrany okolo hniezdísk výra skalného vyžaduje ponechanie porastov bez zásahu po predchádzajúcom individuálnom posúdení.“</p> <p>Vo vyhláške č. 26/2011 Z. z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Chočské vrchy (ďalej ten „vyhláška“) sa za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany považuje vykonávanie mechanizovaných prác pri hospodárení v lese okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností pri ochrane lesa alebo vykonávanie rekultivácie pozemkov v blízkosti hniezda orla skalného od 15. marca do 31. júla a sokola sťahovavého od 1. apríla do 30. júna, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia.</p> <p>Citovaná požiadavka je nad rámec vyhlášky,</p>	<p>ČA</p> <p>Ako v pripomienke č. 4, avšak vo vyhláške MŽP SR č. 26/2011 Z. z. je ochrana výra skalného upravená len cez ochranu lomov, t. j. nie je riešená situácia, ak zahniezdi inde.</p> <p>Text v časti 1.6.3.4.3 „Menšia, jadrová časť týchto zón ochrany okolo hniezdísk výra skalného vyžaduje ponechanie porastov bez zásahu po predchádzajúcom individuálnom posúdení.“ bol nahradený textom: „Konflikt môže nastať v prípade vymedzenia ochranných zón okolo hniezdných stromov, ktoré po individuálnom posúdení vyhlasuje orgán ochrany prírody rozhodnutím. V prípade, že takéto porasty sú v rubnej dobe a opatrenia nie sú plánované v PSL, je potrebné, aby sa na náhradu za obmedzenia vyplývajúce z ponechania časti porastu využili aj finančné nástroje podľa zákona č. 543/2002 Z. z.“</p> <p>Odhady finančných prostriedkov za náhrady boli zohľadnené v realizačnej aktivite - v tab. č. 39.</p> <p>Populácia výra skalného v CHVÚ Chočské vrchy sa uvádza v počte 10-20 párov, pre tento druh ochranné zóny neboli vyhlásené, nakoľko špecifická konfigurácia terénu v blízkosti evidovaných hniezd umožňuje ich ochranu pred možnými antropickými vplyvmi a vzhľadom k pestrému drevinovému zloženiu prevažne</p>	<p>PS upravený podľa vyhodnotenia pripomienky</p>

		preto ju žiadame z textu vypustiť.		ochranných lesov neboli porasty doposiaľ postihnuté vetrovou a podkôrnikovou kalamitou. Táto situácia sa môže v budúcnosti zmeniť.	
		<p>7. Kap. 2.3.1.1. Návrh zásad a opatrení pre sokola sťahovavého Medzi navrhovanými manažmentovými opatreniami sa uvádza: „v nutných prípadoch zabezpečiť na základe rozhodnutia orgánu ochrany prírody vylúčenie akýchkoľvek aktivít na hniezdnych lokalitách v okruhu najmenej 300 m v období od 1. februára do 15. júla,“ Žiadame zosúladiť s vyhláškou č. 26/2011 Z. z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Chočské vrchy. Rovnako žiadame upraviť text nasledovne: v okruhu 100 — 300 (100 m vnútorné + 200 m vonkajšie pásmo) - štandardne uplatňované na iných územiach Slovenska.</p>	ČA	Text v časti 2.3.1.1 „v nutných prípadoch zabezpečiť na základe rozhodnutia orgánu ochrany prírody vylúčenie akýchkoľvek aktivít na hniezdnych lokalitách v okruhu najmenej 300 m v období od 1. februára do 15. júla“ bol nahradený textom: „v odôvodnených prípadoch zabezpečiť, na základe rozhodnutia orgánu ochrany prírody, vylúčenie akýchkoľvek aktivít na hniezdnych lokalitách a to v období rozmnožovania (od 1. februára do 15. júla) vo vonkajšej ochrannej zóne a celoročne vo vnútornej ochrannej zóne; polomer vonkajšej zóny je 100-300 m a polomer vnútornej zóny je 100 m alebo inak, podľa špecifických podmienok lokality“. Čo sa týka okruhu vnútorného a vonkajšieho pásma ochrannej zóny, ochrannú zónu nie je možné štandardne uplatňovať v rámci celej SR z dôvodu geomorfologickej špecifickosti jednotlivých lokalít. V priebehu správneho konania vyhlasovania ochrannej zóny za účasti OU, miestnych organizačných jednotiek ochrany prírody a vlastníkov pozemkov sú určené konkrétne podmienky ochrany hniezdnej lokality.	PS upravený podľa vyhodnotenia pripomienky
		<p>8. Kap. 2.3.1.2. Návrh zásad a opatrení pre orla skalného Medzi navrhovanými manažmentovými opatreniami sa uvádza: „v nutných prípadoch zabezpečiť na základe rozhodnutia orgánu ochrany prírody vylúčenie akýchkoľvek aktivít na hniezdnych lokalitách v okruhu najmenej 500 m v období od 1. februára do 31. augusta“ Žiadame zosúladiť s vyhláškou č. 26/2011 Z. z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Chočské vrchy. Rovnako žiadame upraviť text nasledovne: v okruhu 100 —300 (100 m vnútorné + 200 m vonkajšie pásmo) - štandardne uplatňované na iných územiach Slovenska.</p>	ČA	Ako v pripomienke č. 4 a č. 7. Text „v nutných prípadoch zabezpečiť na základe rozhodnutia orgánu ochrany prírody vylúčenie akýchkoľvek aktivít na hniezdnych lokalitách v okruhu najmenej 500 m v období od 1. februára do 31. augusta“ bol upravený nasledovne „v odôvodnených prípadoch zabezpečiť na základe rozhodnutia orgánu ochrany prírody vylúčenie akýchkoľvek aktivít na hniezdnych lokalitách vo vonkajšej ochrannej zóne v období rozmnožovania (od 1. februára do 31. augusta) a celoročne vo vnútornej ochrannej zóne; polomer vonkajšej zóny je 100 – 500 m a polomer vnútornej ochrannej zóny je 100 m alebo inak, podľa špecifických podmienok lokality“. 	PS upravený podľa vyhodnotenia pripomienky
		<p>9. Kap. 2.3.1.3. Návrh zásad a opatrení pre výra skalného Medzi navrhovanými manažmentovými opatreniami sa uvádza: - na hniezdiskách v lesoch usmerňovať zásahy (najmä ťažba a zalesňovanie) mimo hniezdného obdobia výrov, - v nutných prípadoch zabezpečiť na základe rozhodnutia orgánu ochrany prírody vylúčenie akýchkoľvek aktivít na hniezdnych lokalitách v okruhu najmenej 300 m v období od 1. februára do 31. júla. Žiadame zosúladiť s vyhláškou č. 26/2011 Z. z.,</p>	ČA	Ako v pripomienke č. 4 a 7. Text „v nutných prípadoch zabezpečiť na základe rozhodnutia orgánu ochrany prírody vylúčenie akýchkoľvek aktivít na hniezdnych lokalitách v okruhu najmenej 300 m v období od 1. februára do 31. júla.“ • bol upravený nasledovne „v odôvodnených prípadoch zabezpečiť, na základe rozhodnutia orgánu ochrany prírody, vylúčenie akýchkoľvek aktivít na hniezdnych lokalitách a to v období rozmnožovania (od 1. februára do 31. júla) vo vonkajšej ochrannej zóne a celoročne vo vnútornej ochrannej zóne; polomer vonkajšej zóny je 300 m a polomer vnútornej zóny je 100 m alebo inak, podľa špecifických podmienok lokality“. 	PS upravený podľa vyhodnotenia pripomienky

		<p>ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Chočské vrchy.</p> <p>10. Kap. 2.3.1.4. Návrh zásad a opatrení pre tetrova hlucháňa</p> <p>Citácia z oficiálnej tlačoviny Európskej komisie z roku 2009, ISBN 978-92-79-13202-5, strana 9. NATURAL 2000 Partnerstvo v záujme ochrany prírody: Správa lesov v Nemecku spojená s ochranou tetrova</p> <p>„Čierny les (Schwarzwald) v južnom Nemecku je posledným ostávajúcim domovom tetrova v strednej Európe. V deväťdesiatych rokoch minulého storočia sa 20 km² lesa, ktorý bol predtým hospodárskym lesom s vysokými výnosmi, vyňato z produkcie. Cieľom bolo vrátiť les do prirodzenejšieho stavu. Pre tetroy to však nebola dobrá správa. Bez ľudských zásahov les z hľadiska prežitia mnohých lesných druhov príliš zostarol, stal sa príliš rovnomerným a hustým a prestal sa vyznačovať komplexnou mozaikou typov biotopov, ktoré tetroy potrebuje na prežitie.“</p> <p>EK generálne riaditeľstvo pre životné prostredie. NATURA 2000 a lesy „Výzvy a možnosti“, interpretačná príručka. Brusel 2003 (z podkladov k februáru 2002). Anglický originál na http://www.europa.eu.int/comm/environment/nature</p> <p>Preklad: Bratislava. december 2003 (J. Zacharová)</p> <p>Ako príklad možno uviesť ochranu tetrova hlucháňa (<i>Tetrao urugallus</i>), druhu uvedeného v prílohe I smernice o vtákoch. Ak sa tento druh vyskytuje na „lesnej“ lokalite NATURA 2000, v manažmente musia byť také lesohospodárske opatrenia, ktoré sú prispôbené cieľu zachovať alebo zlepšiť podmienky lokality pre tento druh. Keďže hlucháň „vyžaduje“ mozaikovitú štruktúru lesných biotopov, je jedným z mála druhov, ktorého populácii vyhovuje lesohospodárska činnosť, ak je starostlivo naplánovaná, nevyhovuje mu naopak, ak sa les prestane ekonomicky využívať.</p> <p>Žiadame text v PS v tomto duchu prepracovať.</p>	N	<p>Podľa našich odborných skúseností a monitoringu v teréne zastávame názor, že EFP 2 navrhnuté pre hlucháňa hôrneho a vzácné lesné druhy, ktoré sa v súčasnosti nachádzajú v území s platným v 5. stupňom ochrany (NPR), je posledným refúgiom pre existenciu druhu. Na ostatných lesných pozemkoch s 1. stupňom ochrany vzhľadom na intenzívnu lesohospodársku činnosť súvisiacu so spracovaním kalamít nenachádza priestor na rozmnožovanie, úkryt, starostlivosť o mláďatá a dostatok potravy. V bezzásahovom území je tomuto druhu poskytnutá dostatočná druhová potravná pestrosť, úkryt a pokoj v dobe rozmnožovania, na ktorý je vysoko senzitívny. Na základe niekoľkoročného monitoringu tohto druhu môžeme skonštatovať, že posledné fragmenty pôvodnej populácie hlucháňa existujúcej v Chočských vrchoch prežívajú výlučne v územiach s 5. stupňom ochrany (NPR Choč a Suchá dolina). Ako príklad možno uviesť fakt, že v intenzívne lesohospodársky využívaných lokalitách Chočského pohoria za posledné decéniá došlo k zániku pôvodných tokanísk menovite - Eliáš, Čremošné, Holica a nedošlo vzniku nových biotopov hlucháňa Správa TANAP).</p> <p>V ostatných EFP sa v PS o CHVÚ nenavrhujú tzv. bezzásah, aj v časti 2.3.1.4 sú vymenované viaceré zásady a opatrenia (t. j. nielen bezzásah):</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>v spolupráci s vlastníkmi a užívateľmi lesných pozemkov vypracovať projekty na zlepšenie habitatu hlucháňa v lesných porastoch nižších vekových tried a následne ich realizovať;</i> • <i>v obhospodarovaných lesných porastoch nižších vekových tried slúžiacich ako potravné biotopy hlucháňa hôrneho uprednostňovať spôsob hospodárenia, ktorého aplikáciou sa zlepšujú podmienky pre jeho existenciu (napr. aplikáciou odporúčaní z publikácie „Hlucháňovi-priateľský manažment lesa“ (Kolektív autorov 2012),</i> • <i>aktivity s možným negatívnym vplyvom na populáciu usmerňovať diskusiou s vlastníkmi a užívateľmi pozemkov, uplatňovaním požiadaviek v procese schvaľovania PSoL</i> 	Bez zmeny PS
--	--	---	---	--	--------------

		Bezzásah nie je riešením priaznivého stavu kurovitých vtákov ani podľa dokumentov Európskej komisie.			
		<p>11. Kap. 2.3.1.5. Návrh zásad a opatrení pre daňľa trojprstého</p> <p>Medzi navrhovanými manažmentovými opatreniami sa uvádza: „lesopestovné zásahy v porastoch časovo lokalizovať mimo obdobie rozmnožovania (júl-december). Žiadame zosúladiť s vyhláškou č. 26/2011 Z. z., ktorou sa vyhlasuje CHVU Chočské vrchy.</p>	CA	Text v časti 2.3.1.5 bol upravený na „, na základe vzájomnej dohody , lesopestovné zásahy v porastoch podľa možnosti časovo lokalizovať mimo obdobie rozmnožovania (júl-december). ak tak určí orgán ochrany prírody “. Doplnené aj v časti 2.3.1.7.	PS upravený v zmysle vyhodnotenia pripomienky
		<p>12. Kap. 2.3.1.6. Návrh zásad a opatrení pre žinu sivú</p> <p>Medzi navrhovanými manažmentovými opatreniami sa uvádza:</p> <p>- <i>udržiavať, resp. zväčšovať podiel listnatých a zmiešaných lesov s dominanciou listnáčov nad 80 rokov, zachovať podiel členitých lesných okrajov a príľahlých tradične využívaných (najmä pastvou) nelesných plôch bohatých na mraveniská a vhodné rozmiestnenie všetkých týchto biotopov v CHVU, najmä usmerňovaním lesohospodárskej činnosti pomocou PSL zabezpečiť v CHVU dostatok vhodných lesných porastov (nad 80 rokov) a ich rozmiestnenie v území, dodržiavať ekologicky a fyto geograficky vhodné obnovné zastúpenie drevín, predovšetkým zväčšiť podiel buka a/alebo zabrániť ďalšiemu zväčšovaniu podielu smreka</i></p> <p>Žiadame prepracovať. LESY SR nesúhlasia s týmto znením. Predkladateľ návrhu PS určuje hospodársku úpravu lesa. Táto však vychádza zo zákona o lesoch, Vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane. Postupy hospodárskej úpravy lesov určuje Národné lesnícke centrum. Hospodárenie na lesných pozemkoch sa riadi Programom starostlivosti o les. PSL sa tvorí na základe objektívne a preukázateľne získaných údajov z komplexného zisťovania stavu lesa. V rámci rámcového plánovania sa na základe zistených podkladov určujú modely hospodárenia. Súčasťou modelov hospodárenia sú okrem iného cieľové drevinové zloženie, ktoré určuje optimálne</p>	A	<p>Navrhované manažmentové opatrenia sú odporúčaniami, ktoré pri ich plnení zabezpečia priaznivý stav predmetu ochrany druhu, pokiaľ spracovateľ PS oL vychádza skutočne z optimálneho zastúpenia stanovištné vhodných drevín zodpovedajúcich prírodným podmienkam, zastávame názor, že odporúčania zo strany predkladateľa PS o CHVÚ sú vlastne splnené.</p> <p>Na základe našich skúseností v kompetenčnom území Správy TANAPu, v niektorých prípadoch boli na nevhodné stanovištia plánované ekonomicky zaujímavé druhy drevín.</p> <p>Pripomienka bola akceptovaná nasledovnou úpravou textu časti 2.3.1.6:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udržiavať, resp. zväčšovať podiel listnatých a zmiešaných lesov s dominanciou listnáčov nad 80 rokov, zachovať podiel členitých lesných okrajov a príľahlých tradične využívaných (najmä pastvou) nelesných plôch bohatých na mraveniská, najmä usmerňovaním lesohospodárskej činnosti pomocou PSL zabezpečiť v CHVU dostatok vhodných lesných porastov (nad 80 rokov) a ich rozmiestnenie v území, dodržiavať ekologicky a fyto geograficky vhodné obnovné zastúpenie drevín, predovšetkým zväčšiť podiel buka a, • <i>v ochranných a podľa možnosti aj v hospodárskych lesoch ponechávať stojace mŕtve stromy v porastoch v počte 3 – 5 na 1 ha (stromy by mali dosahovať aspoň priemer 30 cm v prsnej výške),</i> • ak tak dosiaľ v CHVÚ Chočské vrchy zapracúvať opatrenia na optimálne druhové i vekové zloženie drevín do PS oL. 	PS upravený podľa vyhodnotenia pripomienky

	<p>zastúpenie stanovištné vhodných drevín zodpovedajúce prírodným podmienkam, a cieľová štruktúra porastov, ktorá zabezpečuje optimálne plnenie všetkých funkcií lesa.</p> <p>PSL tvorí dokumentáciu ochrany prírody - §54 ods. 2 písm. f) a ods. 4 písm. d) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. § 42 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch určuje kto môže byť vyhotoviteľom programu starostlivosti.</p> <p>Z uvedeného vyplýva, že predkladateľ návrhu PS nie je kompetentný určovať podiel lesných porastov podľa vekových stupňov a zastúpenie drevín.</p>			
	<p>13. Kap. 2.3.1.7. Návrh zásad a opatrení pre kувika kapcavého</p> <p>Medzi navrhovanými manažmentovými opatreniami sa uvádza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>pokiaľ je to možné, ponechávať po ukončení ťažby aspoň 3 — 5 stromov/ha na dožitie ako potenciálne hniezdne miesta,</i> - <i>na obsadených hniezdiskách zabezpečiť na základe rozhodnutia orgánu ochrany prírody vylúčenie akýchkoľvek aktivít v okruhu najmenej 200 m v období od 1. marca do 31. júla,</i> - <i>lesopestebné zásahy v porastoch časovo realizovať mimo obdobie rozmnožovania</i> <p>Žiadame zosúladiť s vyhláškou č. 26/2011 Z. z., ktorou sa vyhlasuje CHVU Chočské vrchy.</p>	N	<p>V súvislosti s odporúčaným ponechaním 3 – 5 stromov/ha na dožitie chceme upriamiť pozornosť že tieto odporúčania sú relevantné v prospech ochrany druhu a sú v súlade s odporúčanými kritériami PEFC a kritériami prírode blízkeho obhospodarovania lesov Pro Silva. Takéto obhospodarovanie je následne dotačne podporované v rámci rôznych mechanizmov podpôr. V rámci našej praxe sa častokrát stretávame, že pri realizácii zásahov v porastoch v období rozmnožovania bývajú nachádzané opustené, zranené alebo usmrtené mladé nesamostatné jedince lesných druhov, ktoré sú predmety ochrany v CHVÚ.</p> <p>Návrh vyhlásenia územných a časových ochranných zón v okolí hniezd je uvedený v pripomienke č. 4 a č. 7, obmedzenie obhospodarovania v pripomienke č. 11. Finančné nároky boli zohľadnené v realizačnej aktivite v tab. č.42.</p>	Bez zmeny PS
	<p>14. Kap. 2.3.2.2. Návrh zásad a opatrení v EFP2 — hniezdiská tetrova hlucháňa a vzácnych lesných druhov</p> <p>Z podkladov uvedených v dokumente nevieme jednoznačne určiť Stupne ochrany v uvedenom EFP. Jednoznačne nesúhlasíme so všetkými navrhovanými opatreniami, ktoré sú nad rámec zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky č. 26/201 Z. z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Chočské vrchy.</p> <p>Celú kapitolu žiadame prepracovať.</p>	A	<p>Do časti 2.3.2.2 (na závery 1. odseku) bola doplnená informácia s určením stupňov ochrany v EFP2 tak, aby bol jasný stupeň ochrany:</p> <p>„EFP2 sa prekrýva resp. kopíruje hranice NPR Choč, NPR Prosiecka dolina, NPR Suchá dolina a NPR Kvačianska dolina, ktoré sú v 5. stupni ochrany“.</p> <p>Z uvedeného vyplýva, že celý EFP2, ktorý je navrhnutý pre hlucháňa a vzácne lesné druhy, sa v súčasnosti nachádza v 5. stupni ochrany. Z upraveného textu PS o CHVÚ je teraz zrejmé, že všetky navrhované opatrenia v EFP2 sú už teraz podľa aktuálne podľa § 16 zákona č. 543/2002 Z. z.</p>	PS upravený v zmysle vyhodnotenia pripomienky
	<p>15. Kap. 2.3.2.3. Návrh zásad a opatrení v EFP3 — potravné biotopy tetrova hlucháňa a hniezdiská lesných druhov</p>	CA	<p>Text v časti 2.3.2.3 bol zmenený (v záujme lepšej zrozumiteľnosti) nasledovne:</p> <p>„Zásady hospodárenia v tomto EFP budú rovnaké ako v nižšie uvedenom EFP4, resp. spresnené nasledovne:</p>	PS upravený zmysle vyhodnotenia

		<p>Kapitola je zmätočná. V texte sa uvádza: „Zásady hospodárenia v tomto EFP budú rovnaké ako v nižšie uvedenom EFP4 s výnimkou nasledovných opatrení:“ Z uvedeného textu by vyplývalo, že bude povolená napr. výstavba lyžiarskych stredísk, nová stavebná činnosť atď.? Žiadame celú kapitolu prepracovať, jednoznačne vymenovať zásady a opatrenia v EFP, ktoré budú v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhláškou č. 26/2011 Z. z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Chočské vrchy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>vylúčiť aplikáciu pesticídov, hlavne insekticídov, s výnimkou použitia feromónových odparníkov na podkôrny hmyz za účelom monitoringu, obranných a ochranných opatrení,</i> • <i>obmedziť výstavbu ďalších lesných ciest a zväznic a približovacích liniek,</i> • <i>vhodnými prebierkami v porastoch nad 50 rokov postupne znižovať zakmenenie,</i> • <i>nezalesňovať horské lúky,</i> • <i>na lokalitách s výskytom hlucháňa pri manažmente lesa, kde je to možné, uplatňovať opatrenia hlucháňovi priateľského manažmentu lesa:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>v štádiu rúbaň až mladina – podporovať prirodzené zmladenie, ponechávať jarabinu a iné pionierske dreviny (jarabinu ponechávať aj v starších porastoch), presvetlenie hlúčikov a vytváranie liniek,</i> 2. <i>porasty určené na prebierku – vykonávať s dostatočnou intenzitou, aby sa dosiahlo zakmenenie max. 0,7, pre podporu čučoriedkových zárastov vytvárať čistiny (porastové medzery), udržiavať jarabinu, prímesové dreviny,</i> • zapracovať uvedené relevantné opatrenia do novovypracúvaných PSoL, realizovať ďalšie opatrenia programu záchrany tetra hlucháňa (ŠOP SR, 2018). • <i>vylúčiť každú formu novej stavebnej činnosti,</i> • <i>vylúčiť výstavbu lyžiarskych stredísk a stredísk cestovného ruchu,</i> • <i>vylúčiť stavbu nových elektrických vedení v tomto EFP,</i> • vylúčiť budovanie nových účelových komunikácií s výnimkou udržiavania existujúcich“. 	<p>pripomienky</p>
	<p>16. Kap. 2.3.2.4. Návrh zásad a opatrení v EFP4 — hniezdiská lesných druhov, dutinových hniezdičov a dravcov. Kapitolu žiadame prepracovať. Navrhované zásady a opatrenia musia byť v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhláškou č. 26/2011 Z. z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Chočské vrchy. Ďalej nesúhlasíme s tým, že predkladateľ návrhu PS určuje hospodársku úpravu lesa. Táto však vychádza zo zákona o lesoch, vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane. Postupy hospodárskej úpravy lesov určuje Národné lesnícke centrum. Hospodárenie na lesných pozemkoch sa riadi Programom starostlivosti o les. PSL sa tvorí na základe objektívne a preukázateľne získaných údajov z komplexného zisťovania stavu lesa. V rámci rámcového plánovania sa na základe</p>	<p>ČA</p> <p>Navrhované manažmentové opatrenia sú odporúčaniami, ktoré pri ich plnení zabezpečia priaznivý stav predmetu ochrany druhu, pokiaľ spracovateľ PSoL vychádza skutočne z optimálneho zastúpenia stanovištno vhodných drevín zodpovedajúcich prírodným podmienkam, zastávame názor, že odporúčania PS o CHVÚ sú vlastne splnené.</p> <p>Na základe našich skúseností v kompetenčnom území Správy TANAPu, v niektorých prípadoch boli na nevhodné stanovištia plánované ekonomicky zaujímavé druhy drevín.</p> <p>Relevantný text v časti 2.3.2.4 „<i>Prioritou ochrany v EFP4 sú predovšetkým druhy d'ateľ trojprstý, žlna sivá, kuvik kapcavý, kuvik vrabčí a jariabok hôrny. Je tu však potrebné zohľadňovať aj nároky na ochranu sokola sťahovavého, výra skalného, orla skalného prípadne tetra hlucháňa na miestach kde zasahuje ich výskyt. Pre udržanie podmienok pre prežívanie týchto druhov je v rámci bežného obhospodarovania lesa len v nevyhnutných prípadoch potrebné mierne usmerniť využívanie tohto územia a udržať dostatočnú rozlohu vhodných biotopov a ich obnovu pri hospodárení v lese. Takto je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:...</i></p> <p>bol nahradený textom: „<i>Prioritou ochrany v EFP4 sú predovšetkým druhy d'ateľ trojprstý, žlna sivá, kuvik kapcavý, kuvik vrabčí a jariabok hôrny. Je tu však</i></p>	<p>PS upravený podľa vyhodnotenia pripomienky</p>	

	<p>zistených podkladov určujú modely hospodárenia. Súčasťou modelov hospodárenia sú okrem iného cieľové drevinové zloženie, ktoré určuje optimálne zastúpenie stanovištné vhodných drevín zodpovedajúce prírodným podmienkam, a cieľová štruktúra porastov, ktorá zabezpečuje optimálne plnenie všetkých funkcií lesa.</p> <p>PSL tvorí dokumentáciu ochrany prírody - §54 ods. 2 písm. f) a ods. 4 písm. d) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. §42 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch určuje, kto môže byť vyhotoviteľom programu starostlivosti.</p> <p>Z uvedeného vyplýva, že predkladateľ návrhu PS nie je kompetentný určovať podiel lesných porastov podľa vekových stupňov.</p>		<p><i>potrebné zohľadňovať aj nároky na ochranu sokola sťahovavého, výra skalného, orla skalného prípadne hlucháňa hôrneho na miestach ich výskytu. Do budúcnosti pre udržanie podmienok pre prežívanie týchto druhov v rámci bežného obhospodarovania lesa sa odporúča vychádzať skutočne z optimálneho zastúpenia stanovištné vhodných drevín zodpovedajúcich prírodným podmienkam, t. j, udržať dostatočnú rozlohu vhodných biotopov a ich obnovu pri hospodárení v lese. Ide hlavne o nasledovné opatrenia“:</i></p>	
	<p>17. Kap. 3.3. Rámcové plánovanie a modely hospodárenia pre lesné biotopy.</p> <p>V texte je uvedené: „Na ostatných lokalitách, kde je v rámci záujmu predmetov ochrany daného územia vhodný bezzásahový režim, tento sa operatívne uplatní v rámci už vyššie spomínanej úpravy aktuálne platných PSL odborným lesným hospodárom s adekvátnou kompenzáciou. Pri postupných obnovách dotknutých PSL budú všetky požiadavky ochrany prírody zapracované priamo v ich súčiastiach a to v opise porastov a pláne hospodárskych opatrení.“</p> <p>Žiadame text upraviť: „Na ostatných lokalitách, kde je v rámci záujmu predmetov ochrany daného územia v súlade s platnou legislatívou zavedený bezzásahový režim, tento sa operatívne uplatní v rámci už vyššie spomínanej úpravy aktuálne platných PSL odborným lesným hospodárom s adekvátnou kompenzáciou. Pri postupných obnovách dotknutých PSL budú oprávnené požiadavky ochrany prírody zapracované priamo v ich súčiastiach a to v opise porastov a pláne hospodárskych opatrení.“</p>	N	Text bol ponechaný. Ide o formuláciu identickú pri všetkých 5 aktuálne riešených PS o CHVÚ (tzv. 3. balík PS o CHVÚ).	Bez meny PS o CHVÚ
	<p>18. Kap. 3.4. Navrhované opatrenia, stanovenie harmonogramu ich plnenia, určenie subjektu zodpovedného za ich plnenie, stanovenie merateľných indikátorov ich plnenia.</p> <p>Kapitolu žiadame prepracovať. Žiadame</p>	N	V kapitole č. 3.4 je úvode uvedené, aké sú súčasné obmedzenia v rámci CHVÚ Chočské vrchy. V jej tab. č. 38 je uvedené, z čoho jednotlivé opatrenia vyplývajú (zákon, vyhláška, PS o CHVÚ). Obstarávateľ PS o CHVÚ ponechal pôvodné znenie, nakoľko účelom PS o CHVÚ je nielen definovanie stavu druhov vtáctva, ale aj určenie merateľných cieľov a opatrení. Ak dôjde k zmene obhospodarovania, tieto zmeny budú v rámci	Bez zmeny PS

	<p>navrhnuté opatrenia zosúladiť so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhláškou č. 26/20 11 Z. z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Chočské vrchy.</p> <p>V časti Praktická starostlivosť žiadame všade, kde je ako realizátor uvedený vlastník, užívateľ územia alebo užívateľ poľovného revíru, jednoznačne uviesť, že uvedené aktivity budú vykonávané len po dohode na báze dobrovoľnosti a za úhradu, nakoľko sa jedná o aktivity nad rámec platnej legislatívy.</p>		<p>zákonmi daných postupov a vo vzájomnej súčinnosti. Nie je účelné pri každom opatrení vymenúvať, kto bude zapojený a súčinný. Navrhované opatrenia budú realizované v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov a ak dôjde k obmedzeniu bežného obhospodarovania, oprávnené subjekty majú nárok na náhradu. Po prerokovaní PS o CHVÚ a príprave doložky vybraných vplyvov boli finančné prostriedky spresnené (v tabuľkách relevantných realizačných aktivít).</p>	
	<p>19. Kap. 3.4. Navrhované opatrenia, stanovenie harmonogramu ich plnenia, určenie subjektu zodpovedného za ich plnenie, stanovenie merateľných indikátorov ich plnenia</p> <p>Odhadované realizačné náklady Žiadame špecifikovať druh a rozsah plánovaných opatrení ktoré ŠOP požaduje finančne vykryť. Väčšinou sa totižto jedná o financie pre ŠOP SR a z dokumentu nie je zrejmé, či pôjde o odôvodnené vynakladanie nemalých verejných (projektových) zdrojov. T. j. upresniť obsah kolónky Aktivity, aby bolo údaj možné objektivizovane preveriť. T. j. jednotková cena/celkový objem atď. Máme pocit, že uvedené údaje o potrebnej výške sú len nahrubo odhadnuté, bez vydokladovania reálnej opodstatnenosti. Od roku 2024 už nie je potrebné vykonávať opatrenia, ako do roku 2024? Žiadame zdôvodniť prečo.</p>	ČA	<p>Tabuľky realizačných aktivít boli upravené tak, že „realizátor“ bol nahradený za „zodpovednosť“ a vo všetkých relevantných aktivitách boli doplnení aj vlastníci/užívatelia. Upravené boli aj odhady finančných prostriedkov, v ktorých bola zohľadnená požiadavka z prerokovaní na dôsledné zohľadnenie nárokov za náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania v celom období PS o CHVÚ. Podrobnosti k výmerám a výpočtom budú uvedené v doložke vybraných vplyvov (súčasť materiálu na rokovanie vlády).</p>	<p>PS o CHVÚ v zmysle vyhodnotenia pripomienky</p>
	<p>20. Tabuľka č. 49. Súhrnný prehľad realizačných aktivít a predpokladaných výdavkov programu starostlivosti.</p> <p>Žiadame zdôvodniť ako je možné od roku 2024 plánovať stále rovnaký objem finančných prostriedkov bez akéhokoľvek zohľadnenia inflácie, každoročného rastu mzdových nákladov atď. Z akých zdrojov budú hradené užívateľom zvýšené náklady? Alebo už nebude potrebné vykonávať opatrenia? Žiadame zdôvodniť odbornými argumentami.</p>	A	<p>Ako je uvedené pri pripomienke č. 19, odhady náhrad boli upravené tak, aby bolo zohľadnené celé obdobie PS o CHVÚ. Text tabuľky č. 39 a 42 (i sumárne tabuľky k financovaniu) boli upravené v zmysle pripomienky.</p>	<p>PS upravený ako podľa vyhodnotenia pripomienky .</p>

		<p>21. V mnohých častiach PS presahuje rámec platnej legislatívy, preto žiadame jeho zosúladienie hlavne s ods. 6 §26, s §56 zákona č. 543/2002 Z. z., vyhláškou č. 26/2011 ktorou sa vyhlasuje CHVU Chočské vrchy, bez zosúladienia s platnou legislatívou by prípadným schválením dokumentu došlo k porušeniu čl. 2 ods. 2 Ústavy SR , ods. 1 §3 zákona č. 71/1967 Zb. t. j. správneho poriadku.</p> <p>Pri všetkých požiadavkách nad rámec zákona je potrebné v PS uviesť, že sa jedná o požiadavky podmienené súhlasom užívateľa pozemku za primeranú úhradu. Preto žiadame PS o CHVU Chočské vrchy v zmysle uvedených pripomienok prepracovať.</p>	N	<p>K časti pripomienky týkajúcej sa § 56 (prieskum a výskum) uvádzame, že podľa § 79 zákona č. 543/2002 Z. z. v spojitosti s § 75 ods. 1 písm. a) tohto zákona majú zamestnanci ŠOP SR oprávnenie sledovať a zbierať údaje o stave prírody a krajiny, jej zložiek a prvkov. Podľa usmernenia Ministerstva životného prostredia SR č.:3723/2014-2.3 zo dňa 10. 03. 2014 samotné sledovanie stavu populácie vtáctva nespĺňa znaky prieskumu a ani výskumu, pričom pojem "prieskum" je synonymom pojmu "výskum" a pojem výskum je definovaný § 2 ods. 1 zákona č. 172/2005 Z. z.. Informácia o tom, z akých mapovaní (zdrojov) sú použité údaje pre vypracovanie PS je v návrhu PS o CHVÚ Chočské vrchy uvedená.</p> <p>§ 26 zákona č. 543/2002 Z. z. sa týka vymedzovania CHVÚ a rovnako nie je známy nesúladiť s Ústavou SR ani správny poriadok.</p> <p>Požiadavka na podmienenie aktivít predchádzajúcim súhlasom nemôže byť zo strany obstarávateľa PS o CHVÚ Chočské vrchy akceptovaná aj s ohľadom na konanie zo strany EK ku hlucháňovi hôrnemu. To nevylučuje právo na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania.</p>	Bez zmeny PS
3	Obec Prosiek	<p>22. Obec Prosiek pripomienkuje návrh Programu starostlivosti o Chránene vtáčie územie Chočské vrchy na roky 2019-2048 a to hlavne zonáciu tohto územia v katastri obce Prosiek. Jedná sa o pozemky ktoré sú súčasťou intravilánu obce podľa ÚPN z rohu 2016 a to nasledovne:</p> <p>KN C 1479/1, KN C 1638, 1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1649, 1650, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655 - tieto parcely sú určené na výstavbu RCH</p> <p>KN E 1-113/1 - futbalové ihrisko</p> <p>KN C 2036 - cesta, komunikácia</p> <p>KN C 1479/1 RCH</p>	ČA	<p>Pripomienku aktuálne berieme na vedomie, nakoľko PS o CHVÚ Chočské vrchy je nelegislatívny materiál, nie je možné ním meniť hranice ani vylučovať parcely z CHVÚ Chočské vrchy. Takéto prehodnotenie je možné len v rámci legislatívneho procesu a bolo zaradené ako jeden z operatívnych cieľov návrhu PS „3.1. Na základe monitoringu druhov prehodnotiť vyhlášku MŽP SR č. 26/2011 Z. z. a ak je relevantné, pripraviť a prerokovať návrh nového právneho predpisu.“. Toto prehodnotenie bude vykonané na základe zmapovania a monitoringu výskytu druhov vtáctva, ktoré je plánované v r. 2019 – 2022, následným krokom bude príprava právneho predpisu a legislatívny proces jeho prerokovania a schvaľovania (podrobnosti sú uvedené v tab. č. 47 návrhu PS o CHVÚ Chočské vrchy).</p> <p>Uvedené parcely skutočne zasahujú do CHVÚ Chočské vrchy. V prípade opodstatnených návrhov súvisiacich s územným rozvojom príslušnej samosprávy bude možné po vzájomnej konzultácii a odbornom posúdení vplyvu na predmet ochrany plánovaných činností povoliť.</p>	PS nebol upravený, pripomienka bola vysvetlená.

4	Spolok bývalých urbarialistov pozemkové spoločenstvo Prosiek, 032 23 Liptovská Sielnica	<p>23. Spolok bývalých urbarialistov zásadne nesúhlasí so stanovenými opatreniami, ktoré sa týkajú zachovania priaznivého stavu 9 druhov vtákov a ktoré vyplývajú z osobitných záujmov u jednotlivých druhov – ide o posunutie termínov lesného hospodárenia do obdobia mimo hniezdneho obdobia vtákov; Týmto nám bude znemožnené vykonávať lesopestovateľské práce – predovšetkým jarné zalesňovanie, ktoré nie je možné vykonať do obdobia začiatku hniezdneho obdobia vtákov, vzhľadom na poveternostné podmienky a agrotechnické termíny. Taktiež ochranu mladých lesných porastov vyžínaním, ktorá sa vykonáva zväčša v mesiacoch jún – august. Vzhľadom na údaje uvedené v riešenom návrhu o celkovom zhodnotení súčasného stavu riešených 9 druhov vtákov, sú 4 druhy vtákov v priaznivom stave A – dobrý (sokol sťahovavý, orol skalný, ďateľ trojprstý, strakoš sivý) a 5 druhov vtákov v priaznivom stave B – priemerný (výr skalný, žlna sivá, kuvik kapcavý, kuvik vrabčí, jariabok hôrny).</p> <p>Z toho vyplýva, že doterajším obhospodarovaním nedošlo k ohrozeniu, či zhoršeniu priaznivého stavu uvedených druhov. Preto nevidíme dôvod na takéto obmedzovanie hospodárenia v lese.</p>	ČA	<p>Opatrenia navrhované v PS o CHVÚ neobmedzujú súčasné poľnohospodárske využívanie (ktoré je v rámci CHVÚ Chočské vrchy v prospech kritériových druhov vtáctva) ani celoplošne výkon lesopestovných prác na pozemkoch vlastníkov lesov. Do PS bolo v prípade opatrení na časové obmedzenie hospodárenia (mimo obdobia rozmnožovania) doplnené „ak tak určí orgán ochrany prírody“. Ak táto situácia nastane, obmedzenie bežného obhospodarovania predpokladáme riešiť formou zmluvnej ochrany alebo finančnej náhrady podľa § 61 zákona č. 543/2002 Z. z.</p> <p>Finančná náhrada bude aj v prípade vymedzenia tzv. ochranných zón okolo hniezdných lokalít. Tieto sú vymedzované rozhodnutím orgánu ochrany prírody na základe odborného posúdenia organizácie ochrany prírody (po individuálnom posúdení).</p> <p>Otázka ochranných zón je podrobne v pripomienke č. 4-9.</p>	PS upravený prostredníctvom spresnenia finančných prostriedkov určených v prípade skutočného obmedzenia bežného obhospodarovania a na lesných pozemkoch.
---	---	---	----	---	--

		<p>24. Zásadne nesúhlasíme s opatreniami, ktoré sa týkajú zákazu resp. obmedzenia spracovania podkôrníkových a vetrových kalamít. Ich včasné spracovanie vyplýva vlastníkovi pozemkov zo zákona o lesoch. Práve zásahmi leso-ochranárskych združení došlo k narušeniu prirodzenej rovnováhy v prezentovaných biotopoch čo malo negatívny vplyv na potravinový reťazec uvedených druhov vtákov. Ochrana prírody si už v procese schvaľovania nového Programu starostlivosti o les uplatnila svoje pripomienky aj k navrhovaným spôsobom hospodárenia. Tieto boli zohľadnené a Programy starostlivosti o les schválené na roky 2019 – 2026. Preto nevidíme dôvod na ďalšie obmedzenie hospodárenia v lesoch.</p>	<p>ČA</p> <p>Opatrenia týkajúce sa bezzásahovosti v PS o Chočské vrchy sa týkajú len EFP2, v ktorom už v súčasnosti platí 5. stupeň ochrany. EFP2 kopíruje hranice NPR Choč, NPR Prosiecka dolina, NPR Suchá dolina NPR Kvačianska dolina (všetky - 5. stupeň ochrany). Bezzásahovosť v iných lesných porastoch bola naplánovaná len v prípade vymedzenia hniezdných lokalít (predpoklad 6 v celom PS o CHVÚ) a to vo vnútornej zóne v okruhu 100 m okolo hniezdných stromov vzácných druhov vrátane orla skalného. Po vyhlásení zón patrí nešťátnym subjektom náhrada za obmedzenie bežného obhospodarovania. Za posledné decéniá napriek v súčasnosti evidovaným hniezdnym lokalitám vzácných a ohrozených druhov vtákov, neboli na lesných pozemkoch SBUPS Prosieck doposiaľ vyhlásené ochranné zóny okolo aktívnych hniezd. V budúcnosti je predpoklad vymedzenie 1 ochrannej zóny mimo 5. stupňa ochrany. Čiastočné obmedzenia lesného obhospodarovania sa týkajú tzv. vonkajšej zóny v okolí vyššie uvedených hniezd resp. na iných lokalitách, kde je potrebné ponechanie dutinových stromov, stromov na okraji lesa alebo kde rozhodnutím orgánu ochrany môže byť obmedzená činnosť v čase rozmnožovania vtáctva. Rovnako aj v tomto prípade sa predpokladá náhrada za obmedzenie bežného obhospodarovania (formou zmluvnej ochrany). Toto čiastočné obmedzenie sa môže týkať aj SBUPS Prosieck (s nárokom na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania).</p>	<p>PS upravený - prostredníctvom spresnenia finančných prostriedkov určených v prípade skutočného obmedzenia bežného obhospodarovania a na lesných pozemkov</p>
		<p>25. Zásadne nesúhlasíme so zaradením územia celej NPR Prosiecka dolina medzi potravné biotopy a hniezdiská tetra hlucháňa (mapa 6.4 ekologicko-funkčných priestorov v CHVÚ Chočské vrchy) s čím súvisia navrhované opatrenia pre zlepšenie nepriaznivého stavu tohto druhu. V dokumente sa uvádzajú na str. 8 vhodné biotopy výskytu a hniezdenia tetra hlucháňa. Sú v najvyššie položených častiach masívu Choča a Suchej doliny, nad 800 – 900 m. n. m. Preto je neopodstatnené zahrnúť medzi potravné biotopy aj celé územie NPR Prosiecka dolina. Navrhované opatrenia v lesnom hospodárení sú podľa nášho názoru, v území, kde nie sú vhodné potravné podmienky, pre tokaniská či hniezdenie tetra hlucháňa, nepotrebné. V lokalitách NPR Prosiecka dolina nebol nikdy, ani historicky zaznamenaný významnejší tok tetra hlucháňa a preto považujeme uvedený návrh za bezpredmetný.</p>	<p>ČA</p> <p>Snahou vytvorenia EFP2 do už v existujúcej NPR Prosiecka a Kvačianska dolina s platným 5. stupňom ochrany je zachovať vhodné prírodné podmienky pre existenciu vzácných lesných druhov (dutinové hniezdiče ako sú lesné sovy a ďatle), ktoré zdieľajú identický alebo podobný biotop s hlucháňom napr. v NPR Choč a NPR Suchá dolina. Územie je už teraz v 5. stupni ochrany a platí v ňom v súčasnosti bezzásahový režim. Vzhľadom k uvedenému k ďalšiemu obmedzovaniu vlastníckych práv nebude dochádzať, pretože kompenzácie a vyplácanie náhrad v týchto územiach už prebieha z minulých období.</p>	<p>PS nebol upravený – pripomienka bola vysvetlená</p>
5	<p>Pozemkové spoločenstvo urbariátu Ižipovce, 032 23</p>	<p>26. Zásadne nesúhlasíme so stanovenými opatreniami, ktoré sa týkajú zachovania priaznivého stavu 9 druhov vtákov a ktoré vyplývajú z osobitných záujmov u jednotlivých</p>	<p>ČA</p> <p>Ako v pripomienke č. 23. Bezzásah nad rámec súčasného 5. stupňa ochrany bol navrhnutý len v okolí aktívnych hniezdných stromov pre dravce a ostatné vzácne druhy vtáctva (celkovo za celé CHVÚ sa predpokladá 6 takýchto lokalít). Za posledné decéniá napriek v</p>	<p>PS nebol upravený – pripomienka bola vysvetlená</p>

	Liptovská Sielnica	druhov – ide o posunutie termínov lesného hospodárenia do obdobia mimo hniezdneho obdobia vtákov; Týmto nám bude znemožnené vykonávať lesopestovné práce – predovšetkým ochranu mladých lesných porastov vyžínaním, ktorá sa vykonáva zväčša v mesiacoch jún – august. Tiež jaré zalesňovanie nie je možné vykonať do obdobia začiatku hniezdneho obdobia vtákov, vzhľadom na poveternostné podmienky a agrotechnické termíny. Vzhľadom na údaje uvedené v riešenom návrhu o celkovom zhodnotení súčasného stavu riešených 9 druhov vtákov, sú 4 druhy vtákov v priaznivom stave A – dobrý (sokol sťahovavý, orol skalný, ďateľ trojprstý, strakoš sivý) a 5 druhov vtákov v priaznivom stave B – priemerný (výr skalný, žlna sivá, kuvík kapcavý, kuvík vrabčí, jariabok hôrny). Z toho vyplýva, že doterajším obhospodarovaním nedošlo k ohrozeniu, či zhoršeniu priaznivého stavu uvedených druhov. Preto nevidíme dôvod na takéto obmedzovanie hospodárenia v lese.		súčasnosti evidovaným hniezdnym lokalitám vzácnych a ohrozených druhov vtákov, neboli na lesných pozemkoch PSU Ižipovce doposiaľ vyhlásené ochranné zóny okolo aktívnych hniezd. V budúcnosti je predpoklad vymedzenie 1 ochrannej zóny mimo 5. stupňa ochrany. Čiastočné obmedzenie rovnako nie je plánované celoplošne. Ako aj v prípade bezzásahu (ochranné zóny) má PS nárok za náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania.	
		27. Zásadne nesúhlasíme s opatreniami, ktoré sa týkajú zákazu resp. obmedzenia spracovania podkôrníkových a vetrových kalamít. Ich včasné spracovanie vyplýva vlastníčkovi pozemkov zo zákona o lesoch. Ochrana prírody si už v procese schvaľovania nového Programu starostlivosti o les uplatnila svoje pripomienky aj k navrhovaným spôsobom hospodárenia, ktoré boli zohľadnené a Programy starostlivosti o les schválené na roky 2019 – 2026. preto nevidíme dôvod na ďalšie obmedzenie hospodárenia v lesoch.	N	Ako v pripomienke č. 26. PS o CHVÚ je dokumentáciou na 30 ročné obdobie.	Bez zmeny
6	Stredoslovenská distribučná, a. s., Pri račianke 2927/8, 010 47 Žilina	28. Do opatrenia 1.1.13 navrhujeme doplniť nasledovnú špecifikáciu: „vylúčiť stavbu nových <u>vzdušných</u> elektrických vedení <u>s rovinnou konzolou</u> v EFP 2 a EFP 3. 29. Do opatrenia 2.1.6 navrhujeme doplniť nasledovnú špecifikáciu: „vylúčiť stavbu nových <u>vzdušných</u> elektrických vedení <u>s rovinnou konzolou</u> v EFP 2 a EFP 3/kolízne úseky zabezpečiť odkloňovačmi letov a zabezpečiť inštaláciu zábran na všetky	ČA	Text opatrenia 1.1.3 (pre hlucháňa) „Vylúčiť stavbu nových elektrických vedení v EFP 2 a v kolíznych úsekoch EFP3 bol po konzultácii s SSE upravený na „Vylúčiť stavbu nových elektrických vedení v EFP 2 a v kolíznych úsekoch EFP3 V EFP2 je už v súčasnosti 5. stupni ochrany a budovanie akýchkoľvek vzdušných vedení je nežiaduce (bez ohľadu na schválenie PS o CHVÚ Chočské vrchy). EFP3 je vymedzený o. i. ako potravný biotop hlucháňa hôrneho.	PS upravený ako podľa vyhodnotenia pripomienky
		a zabezpečiť inštaláciu zábran na všetky	CA	Text opatrenia 2.2.8 (pre sokola sťahovavého) bol po konzultácii so SSE upravený na „Vylúčiť stavbu nových elektrických vedení v EFP2 a v kolíznych úsekoch EFP 3/kolízne úseky zabezpečiť odkloňovačmi letov a zabezpečiť inštaláciu zábran na všetky existujúce a nové stĺpy elektrického vedenia 22 kV hlavne v blízkosti hniezdísk alebo ich umiestniť pod zem“	PS upravený ako podľa vyhodnotenia pripomienky

		existujúce a nové stĺpy elektrického vedenia 22kV hlavne v blízkosti hniezdisk alebo ich umiestniť pod zem“.			
		30. Do opatrenia 2.2.8 navrhujeme doplniť nasledovnú špecifikáciu: „vylúčiť stavbu <u>nových</u> vzdušných elektrických vedení <u>s rovinnou konzolou</u> v EFP 2 a EFP 3/kolízne úseky zabezpečiť odkloňovačmi letov a zabezpečiť inštaláciu zábran na všetky existujúce a nové stĺpy elektrického vedenia 22kV hlavne v blízkosti hniezdisk alebo ich umiestniť pod zem“.	ČA	Text opatrenia 2.2.8 (pre orla skalného) bol po konzultácii so SSE upravený na „Vylúčiť stavbu nových elektrických vedení v EFP2 a v kolíznych úsekoch EFP3/ kolízne úseky zabezpečiť odkloňovačmi letov a zabezpečiť inštaláciu zábran na všetky existujúce a nové stĺpy elektrického vedenia 22 kV hlavne v blízkosti hniezdisk alebo ich umiestniť pod zem “.	PS upravený ako podľa vyhodnotenia pripomienky
		31. Do opatrenia 2.3.4 navrhujeme doplniť nasledovnú špecifikáciu: „vylúčiť stavbu <u>nových</u> vzdušných elektrických vedení <u>s rovinnou konzolou</u> v EFP 2 a EFP 3/kolízne úseky zabezpečiť odkloňovačmi letov a zabezpečiť inštaláciu zábran na všetky existujúce a nové stĺpy elektrického vedenia 22kV hlavne v blízkosti hniezdisk alebo ich umiestniť pod zem“.	ČA	Text opatrenia 2.3.4 (pre výra skalného) bol po konzultácii so SSE upravený na „Vylúčiť stavbu nových elektrických vedení v EFP2 a v kolíznych úsekoch EFP3/ kolízne úseky zabezpečiť odkloňovačmi letov a zabezpečiť inštaláciu zábran na všetky existujúce a nové stĺpy elektrického vedenia 22 kV hlavne v blízkosti hniezdisk alebo ich umiestniť pod zem “.	PS upravený ako podľa vyhodnotenia pripomienky
7	Obec Komjatná, 034 96 Komjatná 292	32. Obec Komjatná žiada, aby katastrálne územie obce Komjatná bolo vyňaté zo zámeru vyhlásenia chráneného vtáčieho územia Chočské vrchy. Obecné zastupiteľstvo je jednoznačne proti vyhláseniu Chráneného vtáčieho územia Chočské vrchy v katastrálnom území obce Komjatná. Poslanci hlasovali jednomyseľne.	N	Ako v pripomienke č. 22 Pripomienku aktuálne berieme na vedomie, nakoľko PS o CHVÚ Chočské vrchy je nelegislatívny materiál, nie je možné ním meniť hranice ani vylučovať parcely z CHVÚ Chočské vrchy. Takéto prehodnotenie je možné len v rámci legislatívneho procesu a bolo zaradené ako jeden z operatívnych cieľov návrhu PS „3.1. Na základe monitoringu druhov prehodnotiť vyhlášku MŽP SR č. 26/2011 Z. z. a ak je relevantné, pripraviť a prerokovať návrh nového právneho predpisu.“. Toto prehodnotenie bude vykonané na základe zmapovania a monitoringu výskytu druhov vtáctva, ktoré je plánované v r. 2019 – 2022, následným krokom bude príprava právneho predpisu a legislatívny proces jeho prerokovania a schvaľovania (podrobnosti sú uvedené v tab. č. 47 návrhu PS o CHVÚ Chočské vrchy). V k. ú. obce Komjatná niektoré parcely (pozemky) už s existujúcou výstavbou a plánovanou schválenou individuálnou bytovou výstavbou zasahujú do CHVÚ Chočské vrchy. Menovite ide o intravilán osady Studničná a objekty Poľnohospodárskeho družstva. Existencia CHVÚ nevyklučuje možnosť povolenia tejto činnosti. Konkrétne návrhy súvisiace s územným rozvojom budú podľa všeobecne záväzných právnych predpisov odborne posúdené (z hľadiska vplyvu na predmet ochrany).	PS nebol upravený, pripomienka bola vysvetlená,

8	<p>Obec Vyšný Kubín, Hviezdoslavova ulica 117/5, 026 01 Dolný Kubín</p>	<p>33. Obec Vyšný Kubín nesúhlasí s hranicami Chráneného vtáčieho územia Chočské vrchy, tak ako sú navrhované v predmetnom návrhu pre katastrálne územie Vyšný Kubín. Obec Vyšný Kubín žiada aby súčasné hranice boli zúžené, nakoľko už aj súčasné hranice obmedzujú práva vlastníkov pozemkov a obmedzením hospodárskeho využívania vlastníctva sú ohrozené záujmy vlastníkov a obce Vyšný Kubín, čím dochádza k výraznému obmedzeniu rozvoja obce.</p>	N	<p>Ako v pripomienke č.22. Pripomienku aktuálne berieme na vedomie, nakoľko PS o CHVÚ Chočské vrchy je nelegislatívny materiál, nie je možné ním meniť hranice ani vylučovať parcely z CHVÚ Chočské vrchy. Takéto prehodnotenie je možné len v rámci legislatívneho procesu a bolo zaradené ako jeden z operatívnych cieľov návrhu PS „3.1. Na základe monitoringu druhov prehodnotiť vyhlášku MŽP SR č. 26/2011 Z. z. a ak je relevantné, pripraviť a prerokovať návrh nového právneho predpisu.“. Toto prehodnotenie bude vykonané na základe zmapovania a monitoringu výskytu druhov vtáctva, ktoré je plánované v r. 2019 – 2022, následným krokom bude príprava právneho predpisu a legislatívny proces jeho prerokovania a schvaľovania (podrobnosti sú uvedené v tab. č. 47 návrhu PS o CHVÚ Chočské vrchy). V k. ú. obce Vyšný Kubín niektoré parcely (pozemky) už s existujúcou výstavbou a plánovanou schválenou individuálnou bytovou výstavbou zasahujú do CHVÚ Chočské vrchy. Existencia CHVÚ nevyklučuje možnosť povolenia tejto činnosti. Konkrétne návrhy súvisiace s územným rozvojom budú podľa všeobecne záväzných právnych predpisov odborne posúdené (z hľadiska vplyvu na predmet ochrany).</p>	<p>PS nebol upravený – pripomienka bola vysvetlená</p>
9	<p>Pozemkové spoločenstvo urbarialistov Kvačany, Kvačany 82, 032 23 Liptovská Sielnica</p>	<p>34. Zásadne nesúhlasíme so stanovenými opatreniami, ktoré sa týkajú zachovania priaznivého stavu 9 druhov vtákov a ktoré vyplývajú z osobitných záujmov u jednotlivých druhov — ide o posunutie termínov lesného hospodárenia do obdobia mimo hniezdného obdobia vtákov; Týmto nám bude znemožnené vykonávať lesopestovné práce predovšetkým ochranu mladých lesných porastov vyžínaním, ktorá sa vykonáva zväčša v mesiacoch jún - august. Tiež jaré zalesňovanie nie je možné vykonať do obdobia začiatku hniezdného obdobia vtákov, vzhľadom na poveternostné podmienky a agrotechnické termíny. Vzhľadom na údaje uvedené v riešenom návrhu o celkovom zhodnotení súčasného stavu riešených 9 druhov vtákov, sú 4 druhy vtákov v priaznivom stave A - dobrý (sokol sťahovavý, orol skalný, ďateľ trojprstý, strakoš sivý) a 5 druhov vtákov v priaznivom stave B — priemerný (výr skalný, žlna sivá, kuvik kapčavý, kuvik vrabčí, jariabok hôrny). Z toho vyplýva, že doterajším obhospodarovaním nedošlo k ohrozeniu, či k zhoršeniu priaznivého stavu uvedených druhov. Preto nevidíme dôvod na takéto obmedzovanie hospodárenia v lese.</p>	N	<p>Ako v pripomienke č. 23. Za posledné decéniá napriek v súčasnosti evidovaným hniezdnym lokalitám vzácných a ohrozených druhov vtákov, neboli na lesných pozemkoch PSU Kvačany doposiaľ vyhlásené ochranné zóny okolo aktívnych hniezd. V budúcnosti je predpoklad vymedzenie 1 ochrannej zóny mimo 5. stupňa ochrany.</p>	<p>PS upravený prostredníctvom spresnenia finančných prostriedkov určených v prípade skutočného obmedzenia bežného obhospodarovaní a na lesných pozemkov</p>

		<p>35. Zásadne nesúhlasíme s opatreniami, ktoré sa týkajú zákazu resp. obmedzenia spracovania podkôrníkových a vetrových kalamít. Ich včasné spracovanie vyplýva vlastníčkovi pozemkov zo zákona o lesoch.</p> <p>Ochrana prírody si už v procese schvaľovania nového Programu starostlivosti o les uplatnila svoje pripomienky aj k navrhovaným spôsobom hospodárenia, ktoré boli zohľadnené a Programy starostlivosti o les schválené na roky 2019—2026. Preto nevidíme dôvod na ďalšie obmedzovanie hospodárenia v lesoch.</p>	<p>ČA</p>	<p>Ako v pripomienke č. 24.</p>	
		<p>36. Zásadne nesúhlasíme so zaradením územia celej NPR Kvačianska dolina medzi potravné biotopy a hniezdiská tetra hlucháňa (Mapa 6.4. ekologicko-funkčných priestorov v CHVÚ Chočské vrchy) s čím súvisia navrhované opatrenia pre zlepšenie nepriaznivého stavu tohto druhu;</p> <p>V dokumente sa uvádza na str. 8 kde sú vhodné biotopy výskytu a hniezdenia tetra hlucháňa, a to v najvyššie položených častiach masívu Choča a Suche doliny, nad 800 — 900 m n. m.. Preto je neopodstatnené zahrnúť medzi potravné biotopy aj celé územie NPR Kvačianskej doliny. Navrhované opatrenia v lesnom hospodárení sú podľa nášho názoru v území, kde nie sú vhodné potravné podmienky, pre tokaniská či hniezdenie tetra hlucháňa, nepotrebné. V týchto lokalitách nebol nikdy, ani historicky zaznamenaný tok tetra hlucháňa.</p>	<p>ČA</p>	<p>Ako v pripomienke č. 25.</p> <p>Snahou vytvorenia EFP 2 v už v existujúcej NPR Prosiecka a Kvačianska dolina s platným 5. stupňom územnej ochrany je zachovať vhodné prírodné podmienky pre existenciu vzácnych lesných druhov (dutinové hniezdiče ako sú lesné sovy a datle) ktoré zdieľajú identický alebo podobný biotop s hlucháňom napr. v NPR Choč a NPR Suchá dolina.</p> <p>Územie je v 5. stupni ochrany a platí v ňom v súčasnosti bezzásahový režim.</p> <p>Vzhľadom k uvedenému k ďalšiemu obmedzovaniu vlastníckych práv nebude dochádzať, pretože kompenzácie a vyplácanie náhrad v týchto územiach už prebieha z minulých období.</p>	<p>PS nebol upravený – pripomienka bola vysvetlená</p>
10	<p>Pozemkové spoločenstvo urbariátu v Liptovskej Sielnici, Liptovská Sielnica 196, 032 23 Liptovská Sielnica</p>	<p>37. Návrh Programu starostlivosti o CHVÚ Chočské vrchy na roky 2019 – 2048 bol vypracovaný bez akejkoľvek spolupráce s nami ako vlastníkom pozemkov. Tento proces však vyžaduje, aby sa tak dialo presne ustanoveným postupom a to pri rešpektovaní práv a právom chránených záujmov dotknutých subjektov, ako aj pri stanovení práv a povinností dotknutých objektov a ich vynucovaní. Na tento účel by mali byť vykonané nasledujúce kroky:</p> <p>a/ mali by byť ustanovené dostatočné časové rámce pre účinnú účasť dotknutých objektov</p> <p>b/ mali by byť zverejnené návrhy predpisov alebo by mali byť inak verejne prístupné</p>	<p>N</p>	<p>Návrh PS o CHVÚ Chočské vrchy bol prerokovaný v Ružomberku dňa 15.11.2018 podľa § 54 ods. 20 zákona č. 543/2002 Z. z. Oznam o prerokovaní ako aj samotný návrh PS o CHVÚ boli po dobu 15 dní zverejnené na webovej stránke MV SR, okresného úradu Žilina i MŽP SR.</p> <p>V tomto prípade nejde o vyhlásenie CHVÚ (vyhlásené bolo v roku 2011), ale o schvaľovací proces návrhu PS o CHVÚ.</p> <p>Obstarávateľ i spracovávateľ PS o CHVÚ Chočské vrchy uvíta konkrétne pripomienky.</p>	<p>Bez zmeny PS.</p>

		<p>c/ verejnosti by mala byť daná možnosť pripomienkovania a akceptovanie ich oprávnených pripomienok</p> <p>Proces vyhlasovania ochrany osobitne chránených častí prírody a krajiny musí byť otvorený a transparentný a nemôže byť uskutočnený bez toho, aby ten, kto týmto vyhlasovaním je alebo môže byť dotknutý nemal možnosť sa o tom dozvedieť a uplatniť si svoje práva!</p>			
		<p>38. Návrh Programu starostlivosti o CHVÚ Chočské vrchy na roky 2019 – 2048 napr. uvádza EFP 2 — Hlucháň lesné aj nelesné biotopy ponechať na prirodzený vývoj, bez zasahovania a usmerňovania prírodných procesov človekom, vylúčiť akékoľvek hospodárske opatrenia (obnova, výchova, ťažba,...), kalamitné plochy ponechať bez ľudského zásahu na prirodzenú sukcesiu, drevnú hmotu z kalamitných plôch neodstraňovať. Nájde sa ale aj taký rozpor ako napr. medzi EFP 2 a EFP 3 vykonávať prebierky s dostatočnou intenzitou, aby sa zakmenenie dosiahlo max. 0,7 pritom napr. z predátorov Hlucháňa bol vylúčený vlk, lebo tento je predátorom Rysa a Líšky ??? . Návrh však nijakým spôsobom nerieši spôsob ani určenie výšky náhrady za obmedzenie hospodárenia. Nie je možné náhrady za obmedzenie hospodárenia odbyť slovíčkami „možno“, „ak vznikne“, „ak bude potrebné“ atď. Nevyhnutným ústavným imperatívom, ktorého splnenie bezozbytku je potrebné vyžadovať pred stanovením chránených území, je aby v zmysle či. 20 ods. 4 Ústavy SR bola za nútené obmedzenie vyplatená plná primeraná náhrada, t. j. za všetky ujmy, ktoré núteným obmedzením vzniknú a nie iba za drevnú hmotu, resp. zvýšené náklady na hospodárenie. Ak teda zákonom dôjde k obmedzeniu vlastníckeho práva z dôvodu ochrany prírody, ten istý zákon musí kogentne neprekudovateľne a nepremičateľne vyplatenie primeranej náhrady obmedzenému vlastníkovi priznať, a to exaktne: za aké obmedzenie aká ujma týmto obmedzením vlastníkovi vzniká aká náhrada mu za ujmy vzniknutú týmto obmedzením patrí kto a kedy ju vlastníkovi uhradí.</p>	N	<p>Opatrenia týkajúce sa bezzásahovosti v PS o Chočské vrchy sa týkajú len EFP 2, v ktorom už v súčasnosti platí 5. stupeň ochrany EFP 2 kopíruje hranice NPR Choč, NPR Prosiecka dolina NPR Suchá dolina, NPR Kvačianska dolina (všetky 5. stupeň ochrany: Žiadne nové plochy s bezzásahovosťou na pozemkoch PSU Lipt. Sielnica nie sú navrhované. Územie v správe PSU Liptovská Sielnica iba v EFP 2 je v 5. stupni ochrany a platí v ňom v súčasnosti bezzásahový režim.</p> <p>V EFP 3 platí súčasný 1. až 4. stupeň ochrany, v ktorom lesnícke obhospodarovanie nie je obmedzované a z toho dôvodu pre zlepšenie podmienok na prežívanie predmetu ochrany hlucháňa hôrneho je napríklad žiadúce uplatňovať aj intenzívnejšie výchovné zásahy – prebierky. Zvýšené náklady súvisiace s realizáciou tejto aktivity budú s vlastníkom odsúhlasené a primerane kompenzované.</p> <p>Spracovateľ PS v súvislosti s potrebou ochrany hlucháňa hôrneho vylúčil potrebu lovu vlka dravého v súvislosti s jeho významnou predačnou funkciou pri znižovaní početnosti diviacej zveri, ktorá výrazne vplyva na úspešnosť prežívania predmetu ochrany – hlucháňa. V texte PS bol vlk uvádzaný ako hlavný predátor niektorých významných predátorov hlucháňa (najmä diviak a líška). V pripomienkach PSU Lipt. Sielnica je pravdepodobne omylom uvedený ako predátor rysa a líšky.</p> <p>K ďalšiemu obmedzovaniu vlastníckych práv v EFP 2 nebude dochádzať, pretože kompenzácie a vyplácanie náhrad v týchto územiach už prebieha z minulých období.</p>	Bez zmeny PS, pripomienka vysvetlená.

		Možnosti riešenia spôsobu a určenia výšky poskytnutej náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania je však viaceru: zámena pozemku za iný vhodný pozemok vo vlastníctve štátu, ak je možná, nájom pozemku, výkup pozemkov do vlastníctva štátu, zmluvná starostlivosť.			
	N	39. Návrh nedáva odpoveď na rozporné otázky medzi zákonom o lesoch a zákonom o ochranu prírody. Legislatíva SR nepozná nadradený a podradený zákon, pozná len ústavu a zákony. Materiál by mal obsahovať minimálne špecifikáciu nesúladu zákonov a návrh na jeho riešenie vrátane časovej osi riešenia. Vlastník pôdy by mal vedieť ako a s kým komunikovať, či s ministerstvom lesného hospodárstva a či ministerstvom ochrany prírody ???		PS o CHVÚ (rovnako ako PSoL) je dokumentáciou ochrany prírody a krajiny podľa § 54 zákona č. 543/202 Z. z.. Odstránenie nesúládov niektorých postupov podľa zákona o ochrane prírody a krajiny a zákona o lesoch je účelom aktuálnych legislatívnych návrhov na ich noviel. Prehodnotenie relevantných právnych predpisov je jedným z cieľov PS o CHVÚ. Práva a povinnosti vlastníka pôdy sú dané všeobecne záväznými právnymi predpismi. V PS o CHVÚ boli spresnené (navýšené) realizačné aktivity, ktoré súvisia s obmedzením bežného obhospodarovania.	Bez zmeny PS.
	N	40. Návrh neobsahuje stanovisko k nesúladu termínov ochrany prírody a agrotermínov pre pestovnú činnosť.		V PS o CHVÚ Chočské vrchy sa nenavrhujú žiadne zmeny agrotermínov, obhospodarovanie TTP je v súlade so záujmami ochrany vtáctva, pre ochranu ktorého bolo CHVÚ vyhlásené.	Bez zmeny PS.
	ČA	41. Na strane 78 materiálu je uvádzaný rozpočet. Tento je netransparentný nakoľko neobsahuje rozpis nákladov po položkách pre ochranu prírody čo nedáva prehľad o efektívnosti vynaložených prostriedkov. Je potrebné konkretizovať jednotlivé aktivity ako budeme vytvárať priestor na ochranu nie len zákazmi ale aj konkrétne aktivity napr. vytváranie nových mravenísk. Zároveň podotýkame, že pracovníci ochrany sú profesionáli to znamená ktorá práca ochránára bude hradená v rámci jeho práce a ktorá z uvedeného rozpočtu. Zároveň podiel pre vlastníkov je neproporcionálny a pre ostatných aktérov žiadny, táto skutočnosť nevzbudzuje dôveru a skôr vzniká otázka či tu ide o finančné prostriedky alebo o ochranu prírody ???		Podrobnejšie odhady predpokladaných finančných prostriedkov sú uvedené v realizovaných aktivitách., ktoré sú uvedené v tab. č. 39-48. Podrobnosti k výpočtom budú uvedené v tzv. doložke vybraných vplyvov (povinná súčasť materiálu na rokovanie vlády). ide však len o odhady, ktoré budú spresnené pri realizácii aktivít, resp. v prípade náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania v znaleckých posudkoch, ktoré sú podkladom pre rozhodnutie okresného úradu v prípade finančnej náhrady. Alternatívou je zmluvná starostlivosť (zmluva so ŠOP SR o spôsoboch obhospodarovania pozemku)	PS upravený zmenou realizačných aktivít S
	CA	42. Taktiež je vhodné uviesť aká spolupráca sa požaduje od vlastníka pozemku a za akých podmienok, a ako bude zapojené dotknuté obyvateľstvo. Poznámka k dĺžke trvania projektu: dĺžka je neúmerne dlhá a ani neobsahuje kontrolne termíny na jeho vyhodnocovanie prípadne potvrdenie správnosti postupu. Projekt aj keď vypracovaný ochranou prírody by		Aktivity a činnosti, v ktorých bude potrebná súčinnosť vlastníkov, užívateľov pozemkov a užívateľov poľovných revírov budú predmetom osobitných rokovaní a často aj konaní (napr. v prípade vyhlásenia ochranných zón okolo hniezdných stromov alebo pri konaniach o priznaní náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania). Súčinnosť vlastníka a užívateľa pozemku bude K dĺžke platnosti PS o CHVÚ uvádzame, že podľa § 54 ods. 5 sa program starostlivosti o chránené územie vypracováva spravidla na obdobie 30 rokov a jeho plnenie sa priebežne vyhodnocuje a aktualizuje. V samotnom PS o CHVÚ je	Bez zmeny PS.

		mal byť pripomenovaný profesnými organizáciami, aby získal väčšiu vážnosť.		v tabuľke 47 uvedené: „Ak sa preukáže potreba prehodnotenia, bude pripravený a prerokovaný návrh nového právneho predpisu. Zároveň sa bude v pravidelných 5-ročných intervaloch hodnotiť účinnosť PS o CHVÚ a v prípade potreby sa aktualizuje.“ PS o CHVÚ (a o ďalších 33 CHVÚ na Slovensku) bol vypracovaný v rámci projektu ŠOP SR, podieľali sa na ňom aj ďalší relevantní odborníci.	
11	Obec Lúčky, 034 82 Lúčky 141 Okres Ružomberok	43. Požadujeme zohľadniť záujmy občanov a obce a vziať do úvahy schválený ÚPN-O Lúčky a ÚPN-O Lúčky zmena a doplnok č. 1 a následne zjednodušiť vydávanie jednotných povolení. Ak je ÚPN-O Lúčky a ÚPN-O Lúčky zmena a doplnok č.1 schválené Krajským stavebným úradom v Žiline, zbytočne nepredlžovať konania a pozastavovať ich.	N	Proces schvaľovania ÚPN obce Lúčky nebol v súlade s platnou legislatívou na úseku ochrany prírody a krajiny, z toho dôvodu v súčasnosti prebieha proces primeraného posúdenia vplyvov na predmet ochrany v CHVÚ Chočské vrchy. Po zosúladení uvedených dokumentov budú konania plynule pokračovať.	Bez zmeny PS.
		44. Ak na jednotlivé riešenia bude potrebná štúdia EIA, respektíve stanovisko inej zložky, náklady na zabezpečenie stanoviska bude znášať strana, ktorá o dané stanovisko požiada. Nie je v záujme obce vynakladať svoje financie na vyjadrenia respektíve štúdie, ktoré si vyžiada druhá strana.	N	Náklady spojené s posudzovaním vplyvu na životné prostredie upravuje zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z pohľadu obce je relevantné posúdenie prípadných rozvojových aktivít, ktoré však nevyplýva z PS o CHVÚ, ale z vyhlásenia CHVÚ či iného chráneného územia.	Bez zmeny PS.
		45. V prípade zamietnutia niektorých rozhodnutí (stavebné, územné a pod.) v súlade so zákonom a vydanom ÚPN-O Lúčky a ÚPN-O Lúčky zmena a doplnok č.1 vzhľadom k ochrane územia, určiť adekvátnu náhradu, či už finančnú (nájom respektíve inú formu), keďže daný pozemok je uvalený ťarchou chráneného vtáčieho územia Chočské vrchy.	ČA	Podľa zákona č. 543/202 Z. z. pri obmedzení bežného obhospodarovania má vlastník pozemku nárok na náhradu. Nakoľko v tomto konkrétnom prípade ide o pozemky zaradené do kategórie TTP, v prípade obmedzenia (nad rámec súčasného obhospodarovania) predpokladáme využitie možnosti tzv. zmluvnej náhrady (dohody so ŠOP SR). Forma náhrady resp. finančný príspevok boli doplnené do tab. č. 39 PS o CHVÚ Chočské vrchy.	PS upravený zmenou realizačných aktivít
		46. Vyňať všetky pozemky zaradené do chráneného vtáčieho územia Chočské vrchy zasahujúce do intravilánov obcí.	CA	Pripomienku berieme na vedomie. V prípade opodstatnených návrhov súvisiacich s územným rozvojom príslušnej samosprávy bude možné po vzájomnej konzultácii a odbornom posúdení vplyvu na predmet ochrany plánovanú činnosť odsúhlasiť.	Bez zmeny PS
		47. Zohľadniť pozemky v už jestvujúcom ÚPN-O Lúčky a ÚPN-O Lúčky Zmena a doplnok č. 1 schválenými Krajským stavebným úradom v Žiline a následne k nim vydal súhlasné stanoviská (č. 2005/01101/TOM a Č. 2012/00380/TOM) ako novú IBV a ICHR Rovnie Banie, Prašivie, Pod Holicou, Holica, ako i pripravované riešenie nového ÚPN-O Lúčky udeliť výnimku na výstavbu IBV a ICHR, kde obec v súlade so schválenými ÚPN-O Lúčky a ÚPN-O Lúčky zmena a doplnok č. I žiada o stanovisko príslušné inštitúcie a tle	N	Ako pripomienka č. 43.	Bez zmeny PS

		vydávajú zamietavé stanoviská a vyžadujú nové a nové dokladovanie.			
		48. Zčať preverovať jednotlivé občianske združenia, ktoré sa zapájajú do územných, respektíve stavebných konaní, zisťovať opodstatnenosť ich pripomienok. Obciam to vytvára prekážky a nemajú toľko pracovných kapacít na zabezpečovanie takejto agendy. Subjekty (napr. občianske združenia) preveriť a umožniť rozhodnúť úradom o opodstatnenosti ich vstupu do konaní.	ČA	Pripomienku berieme na vedomie. Podnet na činnosť občianskych združení či iných subjektov môže dať ktokoľvek, preverovanie občianskych združení však nie je v kompetencii inštitúcií ochrany prírody. Vznik, registráciu a zánik občianskych združení upravuje zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov. Združenia si vytvárajú vlastné orgány kontroly podľa stanov (majú vlastnú dozornú radu). Ak ale Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (MV SR) zistí, že združenie vyvíja činnosť, ktorá je v rozpore so zákonom, bez meškania ho na to upozorní a vyzve ho, aby od takej činnosti upustilo. Ak združenie v tejto činnosti pokračuje, MV SR ho rozpustí.	Bez zmeny PS
12	Obec Valaská Dubová, Valaská Dubová 39, 034 96 Valaská Dubová	49. Obec nesúhlasí s navrhovanými hranicami Chráneného vtáčieho územia Chočské vrchy v katastri obce Valaská Dubová a žiada o zúženie súčasných hraníc chráneného vtáčieho územia. Nakoľko už súčasné hranice výrazne zasahujú do práv majiteľov pozemkov a výrazným spôsobom bránia rozvoju obce Valaská Dubová.	CA	Ako v pripomienke č. 22. Pripomienku aktuálne berieme na vedomie, nakoľko PS o CHVÚ Chočské vrchy je nelegislatívny materiál, nie je ním možné meniť hranice ani vylučovať parcely z CHVÚ Chočské vrchy. Takéto prehodnotenie je možné len v rámci legislatívneho procesu a bolo zaradené ako jeden z operatívnych cieľov návrhu PS „3.1. Na základe monitoringu druhov prehodnotiť vyhlášku MŽP SR č. 26/2011 Z. z. a ak je relevantné, pripraviť a prerokovať návrh nového právneho predpisu.“. Toto prehodnotenie bude vykonané na základe zmapovania a monitoringu výskytu druhov vtáctva, ktoré je plánované v r. 2019 – 2022, následným krokom bude príprava právneho predpisu a legislatívny proces jeho prerokovania a schvaľovania (podrobnosti sú uvedené v tab. č. 47 návrhu PS o CHVÚ Chočské vrchy). V k. ú. obce Valaská Dubová niektoré parcely (pozemky) už s existujúcou výstavbou a plánovanou schválenou individuálnou výstavbou zasahujú do CHVÚ Chočské vrchy. Existencia CHVÚ nevylučuje možnosť povolenia tejto činnosti. Konkrétne návrhy súvisiace s územným rozvojom budú podľa všeobecne záväzných právnych predpisov odborne posúdené (z hľadiska vplyvu na predmet ochrany).	PS nebol upravený – pripomienka bola vysvetlená
13	Poľovnícka spoločnosť Prosečné so sídlom v Liptovskej Sielnici	50. Nakoľko sa jedná o materiál zásadného významu a na dlhé obdobie je potrebné si ho preštudovať v širšom zastúpení našej spoločnosti na čo nám nebol daný časový priestor bežných 30-dní a pritom predstavenie projektu je jeden deň po vyjadreniach k materiálu sa vyjadríme po stretnutí ktoré sa bude konať 15.11.2018 v Ružomberku	CA	Tento dotknutý subjekt podľa informácií od OÚ ZA doteraz neposkytol okrem svojho prvotného stanoviska žiadne ďalšie pripomienky.	Bez zmeny PS

PREZENČNÁ LISTINA

z verejného prerokovania návrhu Programu starostlivosti o Chránené vtáčie územie Chočské vrchy na roky 2019 – 2048, konaného dňa 15.11.2018 od 9:00 vo veľkej zasadačke Mestského úradu Ružomberok, Nám. Andreja Hlinku 1, 034 01 Ružomberok.

Organizácia	Zástupca – meno	Podpis
OÚ Žilina, OSŽP	Ing. Rojik, PhD.	
OÚ Žilina, OSŽP	Ing. Ďurian	
OÚ Ružomberok, OSŽP
OÚ Ružomberok, OSŽP
Ministerstvo ŽP	RNDr. Durkošová	
Ministerstvo ŽP	Mgr. PETER Kuric	
Ministerstvo ŽP	Liliana Rastocká, MSc.	
ŠOP SR, S-NP TANAP	Ing. Majko	
ŠOP SR, S-NP TANAP	Mgr. Feriancová	
PSU Jasenová	Peter Faboš	
OÚ Jasenová	Z. Ďurdič	
SSA s.r.o.	Ing. Dičák	
PSU Valaska Dubová	Ing. Peter Behus	
OÚ Valaska Dubová	Mgr. Tuliarsky	
Ober Komunita	Mgr. Otto Bítko	
PZ LIKAVA CHOD	Dr. Kuciková	
KPS KALAMENY	St. Jit Argaláš	
KPS Kala meny	Mgr. Miloš Mištal	
OBER KALAMENY	Mgr. Miroslav	
OBER LIKAVA	Mgr. Miroslav	

PS. Urbár LUCKÝ

URBARIAT PS. LUCKÝ

Obec Lúčky

Urbár Žuslov

URBÁR ŽASŤOV

KOŠTODOPISNAT -

PS. LIPTOVSKÁ ANNA

Pozemkové úpravy

Urbár Martinček

OBEC PROSEK

STAROSTA

Pozemkové úpravy

Urbár Kvačany

PSU - KVAČANY

PSU - Kvačany

PSU - 2. Smúľová

PS Prosečné

PSU L. Nižná

PSU Lipovec

PSU-LIPTOVSKÁ TOPĽA

PSU-Lipt. Tem

Družstevná LUCKÝ - vlastník Lúčky

Leg. SE, D. L. Hradok

Vlastník Lúčky

Pos. spo. U. a S. lesť Lúčky

SENIOR Peter

MILOSLAV MURIN

Hrbček Branislav

Pavol Chyba

HANKO IAN

ING. PAVOL KARC

Róbert Kobať

PETER HAMRÁČEK

Ing. Jozef Klejba

MATĽOJ PAVEL

DOKTOR Vladimír

Mgr. Alfonz Chovan

Milan Kuba

Ostrovský

KNEŽ

Krištofik

NOVAK JAM

ALEXANDER HÖRNER

Mesiar J.

Miroslav Dandriš

Milan Záškovský

Haluška, Vladimír
